

EESTI SPORDILIIT

ÜLERIIKLISED SÕJAVÄE VÕISTLUSED.

Sitke pingutus köievedamises.

№ 34-35

KESKNÄDALAL

20. SEPTEMBRIL 1922.

TOIMETAJA:
HARALD TAMMER.

VÄLJAANDJA:
EESTI SPORDI LIIT.

Hind 30 marka.

Lähemale klassikaaja kehakultuurile!

Dr. Hermann Jürgenson.

Lehitsedes juba tänapäev vastavat ajakirjandust, leiame suureks rõõmuks, et kehalise kasvatususe küsimus igalpool õhtu Euroopas kui ka Ameerikas alaliselt oma päälle tähelepanu on tõmmanud, riikliselt ja kasvatusliselt on hinnatud, mis ülitähtis aga iseäranis — tuntud arstiteadlaste poolt on hääks kiidetud. Täna juba võib ütelda, ei käi meie ses suhtes mitte enam pimeduses, ei, — vastuoksa just, meie kehakultuur, teadusliselt — normeerituna, tahab välja jõuda uutele, avaramatele teedele, klassikaaja kehakultuurile. Tõsi küll, — meil Eestis ei ole ses mõttes midagi tehtud, väljamaa pakub siin aga ülitähtsat materiaali oma kehakasvatuse ülikoolidega (Hochschule für Leibesübungen), kui ka alaliselt uute ja uute uurimistega vastavates asutustes ja teadusliselt väärtusliste eritöödega, õpperaamatutega. Olgu nimetatud siin kohal ainult üksikud tööd, nagu kapitaalne prof. Dr. med. Ferdinand August Schmidt'i töö. 159 leheküljega „Physiologie der Leibesübungen“, Leipzig, 1921., siis tuntud gümnasti prof. Dr. med. Ferd. Hueppe töö leheküljega „Hygiene der Körperübungen.“ Leipzig 1922; siis juba „E. Spordilehe“ lugejatele tuttav prof. Ferdin. Lagrange'i töö „Physiologie der Leibesübungen“ (tõlgitud prantsuskeelest saksakeelde) siis tuntud Itaalia füsioloogi prof. Dr. med. Mosso töö „Die Körperliche Verziehung der Jugend“ 1894 a., siis väga huvitav ja väärtusline töö prof. Dr. med. A. Thiele sulest „Die neue Erziehung“ jne. jne. jne. Rääkimata nendest ja paljudest teistest väärtuslistest töödest, mida nimetada kõik siin käib mulle üle jõu, on parematest teadusemeestest nii mitmedki eriti just viimastel aastadel sõna võtnud kehakasvatuse tähtsuse üle ka avalikus arstlikes ajakirjanduses, tutvustades oma kogemustes, seega mitte üksi eriteadlisi arsta, neile vastavaid kapitaalsete töid ja õpperaamatuid kirjutades, vaid ka kõige laiemaid arstlisi ringkonde, — kehakasvatuse küsimust seega kollegiaalsele arvustusele ettekandes. Ja tõepoolest, — mis võiks väärtuslisemaks sellest talitamisviisist veel saada? Just kõige mitmekülgsemat arvustust tahab ju samuti ka kehaline kasvatus!

Nii leiame praegu „Münchener Medizinische Wochenschrift“is“ 7. juulist 1922 a.

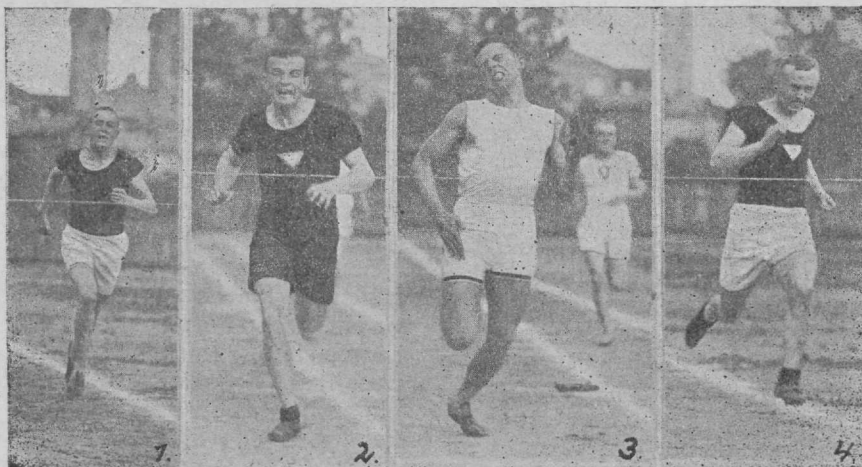
tuntud Berliini kirurgia professori ja Berliini kehaharjutuste ülikooli rektori prof. Dr. med. August Bier'i sulest töö „Gymnastik als Vorbeugungs und Heilmittel“, mis 1. mail s. a. ettekantud vastava ülikooli õpetajaskonnale, siin ja sääl arstlikes ajakirjanduses viimasel ajal võime tihtigi leida nüüd küsimusi, selgitavaid referaate, töid, mis kehaliigutuste tähtsusega lähidalt seotud. Edesi, — võib nimetada väljamaa arstlikes ringkondades, ka mitmeidki tegelikke sportlasi leida (Dr. med. M. Brustmann, prof. F. Hueppe ja teised), kellel sportline, võimlemise tehnika hästi tuttav, nii, et ka ses suhtes arstkonnale kehakasvatuse väärtuse hindamiseks takistus ei võiks olla. Silmaspidades veel seda, et uurimised, tähelepanekud tehtakse koha pääl ilmakuulsuste isiklise valve all, nagu Saksamaal näituseks, kus kehaharjut. ülikoolis õpetavad ilmakuulus hügienist Rubner, kirurg A. Bier jne., — võime lähematel aastadel kindlasti väga palju ülihuvitavat kuulda saada, mis kehakasvatuse tähtsust, seekord kindlasti juba lugupeetud autoriteetide poolt, veel kord alla kriipsutavad.

Ja tõepoolest, — miks siis mitte ei või üksteise kõrval õitseda kehakultuur vaimukultuuriga, kui nii üldse rääkida võiks, kunas ja vana Ellada selleks paremaks eeskujuks on? . . . Miks siis peame ikka edasi väitma, et ka kiduras kehas on olnud suuri vaimunimesi, geeniusi, ilma et nõuaksime edaspidi geeniusi terves kehas, tervet vaimu korraga terve kehaga, terves kehas tervet vaimu ja ümberpöörduvalt, kuna ju see võimalik paistab olema ja on ka mitte vähe sarnaseid inimesi — geeniusi olnud. Tuletame meelde siinkohal kas või Renaissance'i geniaalsemat kunstnikku Leonardo da Vinci't, kes üks suurematest kehakultuuri harrastajatest omal ajal, atleetilise kehaehituse juures oma aja vaimu suursünnituste eesotsas sammunud, — tuletame meelde edasi kas või suuremat Saksa kirjanikku geniaalset Goethe't, kes oma imponeeriva, väljarenenud kehaehituse juures ühekorraga Saksamaa suuremaks kirjanikuks saanud, ärme unustame ka edasi nimetamast Greeka kuulsamat matemaatikeri ja mõtteadlast Pythagorast, kelle väike greeka kolonii Kroton uhke võis olla samas mõttes

jne. jne. — eks kõik need näitused, nimed räägi selle poolt, et kehakultuuri harrastajad vaimuilmaga geeniusteks vanasti võisid ollagi tihti, olles sääljuures veel 7—8 aastakümneid terved ja rõõmustades pikemat aega tervet inimsugu, kui ka praeguseid aegu. Ütleksin siinkohal ühes Euripi-desega tahtmata: „Eks ideaalsemaks inimeseks saa see, kes sama käega Imphigeeniat kirjutab, millega Olümpia mängudel omale võidupärja pähe oskab võita“ (v. Hüeppe: „Hygiene der Körperübungen“ Leipzig 1922 a., leh. 19), inimene,

kohast. Kehaline kasvatus sulab vanal ajal kokku rahva hingega, teda köidetakse kõiksuguste pühalikude talitustega ja pidudega, tehakse rahvusliseks. Kehakultuur saab väga hinnatud, Olümpia mängudele said juurdelastud ainult Greeka eesõigustatud kodanikud, kuna orjad ja barbarid neist eemale said tõrjutud, — sport, võimlemine, mäng saab aristokraatiliselt peetud, austatud ja igatpidi hinnatud. Kehaharjutused greeklaste juures said kasvava inimese juures läbi viidud, alates 7 eluaastast päale, igapäev pidi laps harjutama kuni meheeni. Spartas

ÜLERIIKLISED SÕJAVÄE VÕISTLUSED.

Huvitavamad momendid finishi lindi juures vasakult: A. Antson 1500 m. lõpupingutuses, Al.-leitn. Alev, Küttim ja lipn. Ingermann 200 m. jooksus.

Akeli foto.

kelle eeskujulikult väljaarenenud, ilus keha vaikseks pühakojaks, templiks vaimule saanud, kelle keha on selgemaks, kristallpuhtaks hinge peegliks jne. saanud! Ja sarnaseid inimtüüpe rassihügieenilisi omadusi leiame just eriti palju Greeklaste juures, vanas Elladas. Ei oleks seepärast mitte ilmaaegne selleaja kehakultuuri juures pisut peatada.

Juba ammust ajast oskasid vanad greklased hinnata kehalist kasvatust. Pikk rida seaduseandjaid (Minos, Lykurgos, Solon) oskasid õieti hinnata kehalise kasvatuse väärtust nii rahvakasvatusest, kui ka sotsiaal-hügieenilisest seisu-

pidid ka tütarlapsed endid harjutama nii jooksus, kui hüpetes ja koguni maadlemises; poiste maadlemist võisid nad päält vaadata.

Greeklaste kasvatuse ülesanne oli kasvatada ei mitte hinge, ei keha, vaid kõige päält inimest. Sellest seisukohast päljaminnes leiamegi greeka ajal niipalju suurinimesi kui vaimlise, nii ühekorraga ka kehalisel alal. Tuletame meelde siin kas või tuttavat maadlusarmastajat, õpetajat „ideedest“ Plaatod, siis Aristotelest ja teisi. Greeka aja arstid Hippokrates (460—377 enne Kr.) ja Galen (elas juba hilisemal ajal, II. aastasada pär. Kr.) loevad kehakasva-

tuse küsimust oma esialaks, Homeros laulab võistlustest jumalikul sõnal, keda kuulavad inimesed ja loodus. Greeklaste harjutustes oli põhimõte saavutada mitmekülgust. Seda said nad kätte ka valides harjutusi, mis pakkusid 1) kiirust, 2) vastupidavust, 3) jõudu. Nagu teada, andis seda kõiki greeklastele hästi pentathlon (viievõistlus), kus olid sees jooks, hüpe, visked, (oda + ketas) ja maadlemine. Greeklased harjutasid paljalt selle jaoks määratud asutustes—gümnaasiumides. Harjutades vaba õhu ja päikese kiirte valgustusel olid nad pruunid naha poolest, seega lastes ühekorraga päikesel mõjuda sarnase tähtsa elundi pääle kui nahk, mis ka oma mõju üldse ei jätnud avaldamata. Harrastati vanas Elladas ka ujumis- ja supelus-sporti, [missugune sport edaspidi Rooma ajal õitsepunktini jõudis.

Greeklaste kasvatus nõudis filosoofiliste harjutuste, kunsti kõrval nimelt ka kehalist kasvatust, arendades ühekorraga intellekti, tundmuste kõrval just eriti ka lihaseid, kindlat tahtejõudu, igatpidi katsudes ühes kõige sellega kätte saada üldist harmooniat, esteetilist ja eetilist arusaamist igas inimeses äratades. Greeklased püüdsid kätte saada elu mõtet — ilu, tõde ja armastust — ühise keha ja vaimu kasvatusena, mitte häbenedes ei keha, ega vaimu avaldusi, harjutades kenades gümnaasiumides, — ja tööpoolest niipaljugi said nad sel moel kätte. Greeklaste kehatarvitused olid samuti ka vaimuharjutused: iludust, tugevust, kõlblust ja tervist saavutati lihtsalt, kuid jäädavalt. Harjutades lihaseid, osavust, vastupidavust, kiirust, kasvatati endis ka iludusmõistet ja kõlblust, sihtides ideaali poole: tervele kehale saada ilusat, kõlbliselt kõrgelseisvat vaimu, hinge. On õige — seda kätte saada oli kõik raske, kuid saadi seegipärast harjutades gümnaasiumides filosoofiliste probleemide kõrval viievõistluses (Pentathlon) jne. Peab tähendama, et ka greeklastel olid omad sportlased — spetsialistid, jooksu eriteadlased, maadlejad-sportlased ja isiklikult võis mõnigi ennast treenerida selles, mis ta tahtis, kuid terve rahvas, kui niisugune, püüdis ainult mitmekesiduse mõttes edasi, saavutades nii mõndagi, üllatavat kõikidele

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

**hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi**

aegadele. Õeldes sõnaga, greeklaste sihid olid juhitud kõige parema poole, soovides kätte saada korruga nii vaimlist kui kehalist tusedust, tervist — arendada ennast hästi mitmekülgsest. Eks Praksiteles'i Hermes ole paremaks kujuks greeka kultuurist, kus kõlbliselt, eetiliselt ja esteeliselt arenenud keha saanud, on inimese vaimu pühamaks, õnnelikuks templiks, kristall selgeks inim-hinge peegliks. Greeklane ütles: „Inimene on nii harimata, et ta ei ujuda, ega kirjutada kui ka lugeda ei oska!“

See on samuti nii iseloomuline selle-aja keha ja vaimu kasvatusel.

Greeka kultuur on tõsi küll tänapäev kadunud, — tuhaks ja tolmuks langenud kõik suursaavutused juba mõnegi aastaja järele, kuid kas sellepärast maksab kohkuda? . . . Greeka kultuur oma keharjutustega, mitmekesidusega ja süsteemiga — edendada kiirust, vastupidavust ja jõudu — on tähtsaks jäänud ka tänapäeva jaoks, tema poole tüürima peaksime ka meie.

Lähemale klassika aja keha-kultuurile! — hüüaksin ma, senini andku aga meile Praksiteles'i Hermes tusedat, arenenud keha ja vaimu jõudu, kuni kord meie oma Eesti kangelase, Kalevipoja ise loome! . . .

Seks Kalev, tõuse uuest' sa! . . .

Tartu. 24. VII. 1922.

Inglis jalgpalliliidu ajaloost.

(Wiener Sport-Tagblatti järel).

Vaneim kõigist jalgpalliorganisatsioonidest ilmas on inglise jalgpalliliit (English Football Association), mis aastal 1863 asutati ja kõigi teiste maade liitudele eeskujuks on olnud.

26 oktoobril aastal 1862 peeti kõrtsus „Freemans Tavern“, mis asub Great Queen Street'il Londonis, koosolekut, mille eesmärgiks oli üldiselt läbiviidavate mängureeglite makspanek. Koosolekul olid esitatud järgmised klubid: Barnes Forest Club, Blackheath, Crystal Palace, The Crusaders ja Kilburn. Koosolekul ei jõutud ühisele otsusele ja edaspidi peeti määrustiku kokkusaadmiseks veel kaks koosolekut. Rugby poolehoidjad ei leidnud omale määrustikus vastutulekut ja löid lahku. Sellega kannab jalgpalli (Association football) ja rugby (inglisekeelses tootes) erinevaks aastast 1863. Määrustik oli lühidalt ja lihtsalt kokku säätud ja on ainult aastakümnete jooksul praeguseks komplitseeritud seaduskodeksiks paisunud.

Liidu arenemine.

Esimeses liidu juhatuses olid: esimees A. Pember, kirjatoimetaja E. C. Morley, kassahoidja F. W. Campell ja juhatusliikmed J. F. Alcock, G. T. Warren ja J. Turner. Alguses mängisid koolid oma reeglite järel, kuid aastal 1867, off-side reegli modifitseerimise järel, astusid Charterhouse'i ja Westminsteri koolid liitu. Aastal 1866 suri J. F. Alcock ja tema asemele astus C. W. Alcock, kes 1870 a. kirjatoimetajaks ja kassahoidjaks valiti. Tema teenused jalgpallispori vastu on väga suured. Omal kohal püsis ta 1895 aastani, millal ju jalgpall Inglismaal armastatum rahvuslik mäng oli.

Liit kasvas pikkamööda, kuid järjekindlalt. 1870 aastal olid liidu nimekirjas juba järgmised provintsi klubid: Lincoln, Newark, Nottingham, Sheffield ja teised. Samal aastal valiti ka liidu juhatusesse lord A. F. Kinnairds (praegugi esimees), kes tolkorral Old Etonians Club'i juhatusliige oli.

20. juunil 1871 a. anti juhatusele järgmine laiaulatusline tähtsusega resolutsioon: „On soovitatav, et liit ühe ergutus-pokaali välja paneks, mille päale kõik klubid võistleksid.“ Resolutsioon võeti sama aasta 16. oktoobril vastu ja muretseti 25 naela väärtusline pokaal, milline

raha annetuste läbi kogutud. Igatahes ei võinud pokaaliannetajad uneski aimata, missuguste arvudeni tema võistlused kasvavad. Tema hiilgepunkt oli 1913 aastal, kus finaalmängul 120.000 pältvaatajat oli.*)

Amatöörid ja professionaalid. Pokaal.

1873 aastal peeti esimene rahvusvaheline mäng — Inglismaa ja Shotimaa vahel ja samast ajast päale on „rahvusvahelised“ ja „pokaalimängud“ momendid, mille najal jalgpallisport hoogsalt edeneb. 1881 aastal ühinesid mõned provintsi liidud ja üldine klubide arv liidus tõusis 128 päale. Jalgpallisport, senni pääasjalikult ainult koolide ja ülikoolide meeskondade päale tuges, hakkas laiemates rahvakihtides harrastamist leidma ja 1882 aastal võib juba jälgi professionalismist leida, kui uue määrangu järel iga mängijale keelatud oli tasu enam võtta, kui tõeliselt kulutatud. Samal aastal asutati ka liidu kohtunikkudekogu. Shotimaal oli jalgpallisport paiguti veel suuremaid edusamme teinud kui Inglismaal ja Shoti mängijad olid inglise klubide poolt otsitavad.

1884 aastal tegid h-rad Alcock ja Batley ettepaneku professionalismi legaliseerida, sest et mängijad nii kui nii salaja tasu said. Ettepanek ei läinud siiski kohe läbi ja kestis ennem mitu hädavaielust, kui professionalismi vastased järele andsid. Lõpulik resolutsioon, mis mängijate tasu seaduslikuks tunnistas, võeti vastu liidu pääkoosolekul 20. juulil 1885 a. Et resolutsioon kahtlane näis, viivitati professionalismi vastuvõtmisega ja alles kümne aasta pärast lagunes ta Lõuna-Inglismaal laiali.

1887 aastal töötati reeglid põhjalikult ümber ja liidu juhtimine anti juhatuse hoolde, kuhu kuuluvad: kolm juhatusliiget (esimees, abiesimees, kassahoidja), kümme esitajat liitu kuuluvatest klubidest ja üks esitaja igast liitunud kõrvalliidust, milles vähemalt 50 klubi. 1899 aastal astusid liidu juhatusest välja esimees major Marindin ja kassahoidja McBailey, mis tingitud mingist korterikitsendusest elukutselistele. Nende asetäitjateks said

*) Pokaali võitjate nimestik vaata „Eesti Spordileht“ № 20—21.

lord Kinnaird ja Hart. Hooajal 1892/1893 asutati ka amatööripokaal. 1895 aastal pani liidu kirjatoimetaja Alcock oma ameti maha ja tema asemele sai Wall, kes väga töökas on ja praegugi omas ametis püsib. 1901 a. suri Hart ja tema asemele valiti Woolfall. Woolfall suri 1918 a. ja tema järeltulijaks sai A. Kingsgoot.

Aastal 1903 muudeti liit aktsiaseltsiks piiratud osamaksuga. Aktsiakapitaal oli 100 naelaline ja seisis koos 2000 osast à 1 shilling. Selts ei maksnud aga dividendi osanikkudele, sest ta oli ainult formaliteedi pärast asutatud.

Lahkumine ja uuestiühinemine.

1907 aastal tekkis lõhe, mis amatööride lahkumisega lõppes. Need asutasid omale eriliidu (Amateur Football Association) ja jäid eemale mitmeks aastaks. Lõhe tekkis vastolust ühe eestseisuse otsusega, millega kõrvalliidud olid kohustatud kõiki oma maakonnas asuvaid klubisid (amatööre ja professionaale) liikmeteks vastu võtma. Oppositsioonimehed pidasid häbistavaks professionaalklubide esitajatega ühes istuda, kuna neil matshide vastu professionaalidega midagi ei olnud. Uue liidu asutamise järel mängisid amatöörid ainult isekeskis, sest et F. A. ära oli keelanud väljaspool teda seisvate klubidega mängida. Seisukord oli piinlik, kuid mitmete lähenemiskatsete päälle vaatamata

ei leitud ühist platvormi ernem kui aastal 1913. 1913/1914 hooaeg läks jälle ühiselt.

1913 aastal pühitses liit oma 50-aastase tegevuse juubeli. Selle mälestuseks asutati 5000 naelaline häätegevuskapitaal kannatadasaanud mängijate toetamiseks.

Sõja puhkemisel katkesid 1914 aastal rahvusvahelised mängud ja 1914/1915 hooajal pokaalimängud. 1915 aasta juulikuust kunni vaerahuni olid liidu asjad erilise komitee hooldada.

Jalgpalli parlament.

Nii võib seda vägevat aparati nimetada, mis tarvilik on inglaste rahvuslise spordi, jalgpallimängu, juhtimiseks. Pääkorter asub tal Londonis Russel Square'il; sääal on jalgpalliliidu büroo, sääalt tulevad kõik määrused ja tingimused mis jalgpalliväljal valitsevad.

Praegu on, nagu eelpool öeldud, inglis jalgpalliliidu esimeheks lord Kinnaird, tema hingeks ja juhtivaks jõuks kirjatoimetaja h-ra F. J. Wall. Pääle selle on kuus abiesimeest ja kümme liiget. Abiesimehed on maakondade esitajad, kuna liikmed mitmed klasse ja kõrvalliitused esitavad.

Jalgpalliliidul on õigus lisamäärusi välja anda, tema rängeim ülesanne on aga mängude nimekirja kokkuseadmine iga hooaja algul, sest Inglis jalgpallisport on jaotud nelja klassi, mis mitte vähem kui 88 klubi sisaldavad, ja see teeb 1848 matshi ühel hooajal.

Davispokaali mängud (võrkpallis) 1921.

(Vaata E. Spordileht № 29—30).

Augusti keskpaigas tulid kokku Daani ja Austraalia Clevelandis. Võistluse resultaadi kohta ei olnud kahtlust, kuigi daanlased endid suure visadusega kaitsesid. Peach suutis daanlast Ingerslev'i alles viiendas mängus võita, Anderson selle vastu sai Tegneri üle kerge võidu. Ka doubles läks Tidd—Anderson'ile, Tegner—Hendrikseni vastu 6:3, 6:3, 6:2.

Selle võiduga oli Austraalia ennast lõpuringi jaoks kindlustanud. 18. algas võistlus Jaapan—India vahel, mis 5:0 esimese kasuks lõppes. Jaapanlane Kumagae löi esimesel päeval Sleemi 9:7, 6:1, 6:1, niisama sai ka kerge võidu teine

Wimbledonis tuttavaks saanud jaapanlane Shimidzu Dr. Fyzee üle 6:2, 6:1, 9:7.

Ka teisel päeval näitas doubles Jaapani paar Kumagae—Shimidzu suurt üleolekut, võites Dr. Fyzee—Deane't.

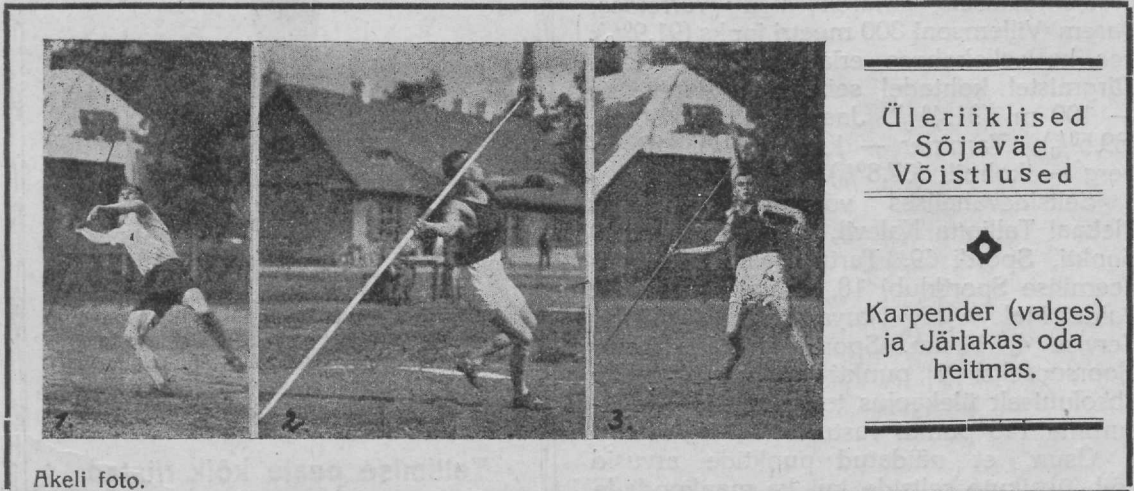
Kaheksa päeva pääle Jaapan—India mängu tulid kokku lõpuringis Jaapan ja Austraalia. Võrdlemisi kergelt läksid esimesed üksikmängud Jaapanile. Kumagae löi Hawkes't, Shimidzu—Andersoni. Doubles otsustas siis võidu Jaapani kasuks hiilgava võiduga Anderson—Todd, Kumagae—Shimidzu üle. Sellega sai Jaapan õiguse kaitsjat (Ameerika) välja kutsuda. Suure rahvakogu juuresolekul algas võistlus 2.

septembril Forest Hill'is New York'i lähedal. Ameerika oli singles välja pannud Johnston ja Tilden, doubles Williams ja Washburn. Johnstonist teati, et ta hääs formis olla, kuna Tildeni kohta arvamised lahku läksid. Juba Pariisi ilmaesivõistlustel oli tema kindluseta mäng silma paistnud, ja tema võit oleks väga küsitavaks olnud, kui vastased Gobert ja Laurentz oma võimise kõrgusel oleks olnud.

Wimbledonis oli Tildenil ainult üks singles kaitsja Nortoniga mängida ja ainult õnnelik juhus otsustas siin võidu Ameerika meistri kasuks, sest et vastane juba kaks korda otsustava palli ees seisis. Pääle selle kui Johnston Forest Hillis Kumagae 6:2, 6:4, 6:2, löönud oli, tulid kokku

Tilden ja Shimidzu. Esimesed kaks mängu läksid 7:5, 6:4, jaapanlase kätte. Äärmise põnevusega jälgisid päältvaatajad kolmat mängu, mille Tilden suure pingutusega oma kasuks lõpetas 7:5. Nüüd oli ameeriklane jälle oma mängu kindluse kätte saanud ja võitis viimased mängud kergelt 6:2, 6:1.

Teisel päeval ärapeatud doubles tõi otsuse. Williams — Washburn löid kibeda võitluse järele Kumagae—Shimidzu't 6:2, 7:5, 4:6, 7:5. Sellega olid siis suured võitlused Davis pokaali pärast lõpnud. Tänavu algavad jälle suured lahingud, mis selle tõttu huvitavad, et neist vist senini mitte osavõtnud keskriigid ka osavõtma saavad.

Akeli foto.

Veel Eesti esivõistlustest.

Mõned statistilised andmed.

(Ruumipuudusel eelmisest numbrist välja jäänud).

H. T.

Peatudes võistluste korralduse juures, peab ütleva, et see üldiselt rahuloldav ja ladus oli, niivõrd kui vihmane ilm seda lubas. Ei saa ainult rahul olla ajamärkjate ja lõpukohtunikkudega, kes ei viitsinud jooksude juures enam kui kahe-kolme esimese mehe aega võtta, lastes sellega mitmeid häid saavutusi statistika mõttes kaduma minna (näit. 400, 800, 5000 j.n.e.), kuna seda õige kerge teha oleks olnud, vahet vähemalt meetrites märkides . . .

Gruppeerides üksikuid saavutusi, püüame selgust luua sellesse tagajärgede rägastikku. Peatume kõigepäält n.n. meistri-võistluste; jooksu-, hüpe- ja viskemeistri võistluste juures, mille päälle ka Liidu poolt erilised auhinnad olid. Siin võitsid teatavasti Saulmann lühidamaa, Villemson keskmaa ja Erlich pikamaa jooksud, Klumberg hüpped ja Tammer visked. Pean tähendama, et see igatahes õige ei olnud, et lühidamaa jooksude hulka tõkkejookse

ei arvatud, sellega neid väljaspoole hindamist jättes. Edaspidi peaks seda tingimata tehtama, ehk jällegi nende pääle eriline auhind pandama. Päälegi on see ala meil söötis. Tänavu see igatahes lühidamaa meistri nime omandamisele muudatust poleks teinud, Saulmann on siin ikkagi võitja, ka tõkkejookse ühes arvates. Punktid oleks: Saulmann 15, Pereversin 12, Jaanvaldt 11. Keskmaa jooksud võitis kindlasti Villemson 12 punktiga, Veissi 9 ja Alsocki 5 punkti vastu. Pikamaa jooksudes: Erlich 11 pk., Lossmann 11 pk. ja Nuuter 7 pk. Hüpetes: Klumberg 22 pk., Ever 20 pk. ja Neumann 9 pk. Visketes: Tammer 21 pk., Klumberg 17 pk. ja Freese 8 pk.

Kõige mitmekülgsemaks võistlejaks tuleb pidada A. Klumbergi, kes 45 punkti omandas Everi 26 ja Tammeri 21 punkti ees. Üksikute meistrite tagajärgedest oleks, protsentuaalselt ilmarekordiga võrreldes, parem Villemsoni 800 meetri jooks (91.9%), kes ka sellekohase eriauhinna omandas. Järgmistel kohtadel seisaksid: Pereversin — 100 m. (91.4%), Jaanvaldt — 400 m. (89.5%), Tammer — kuul (89%), Klumberg — kolmik (87.8%).

Seltsidevahelises võistluses oli suur ülekaal Tallinna Kalevil, kes omandas 208 punkti, Sport'i 69, Tartu Kalevi 50, Akadeemilise Sportklubi 18, Rakvere Kalevi 17, Paide Maleva 12, Narva Kalevi 4, Pärnu Tervise 4, Virum. Sporingi 3 ja Tartu Noorsooseltsi 1 punkti vastu, olles ka absoluutselt ülekaalus teiste seltside kogusumma 178 punkti vastu.

Usun, et näidatud punktide arvused võib üksikute seltside kui ka maakondade sportlase arenevuse mõõdupuuks pidada, mispärast ka minevaastased punktide arvud võrdluseks toon. Siis omasid: Tall. Kalev 276, V. S. Sport 90, Tartu Kalev 34, Akad. Sportkl. 26, Paide Maleva 17, Rakvere Kalev ja Pärnu Tervis 4 punkti.

Silmapaiste on provintsi edenemine. Maakondade järele omandasid tänavu punkte*): Harju 277 (mineva aasta 366), Tartu 69 (m. a. 60), Viru 24 (m. a. 4), Järva 12 (m. a. 17), Pärnu 4 (m. a. 4), kuja Viljandi, Võru, Valga ja Lääne esitatud ei olnud, missugune lokaut igatahes küllalt põhjendatud ei ole, sest paari võist-

leja saatmiseks oleks suudetud raha ikkagi koguda. Imelik nähtus. Meil kurdetakse alatasa, et provintsis ühtki juhatajat ega õpetajat ei ole, kuid juhusel, kus midagi näha ja õppida võiks, hoitakse endid kõige külmema rahuga eemale. Muhamed ootab, et mägi tema juurde läheks! Loodan, et see tulevikus teisiti on ja kõik sportlased oma ilmutamisega kodumaa suurimat spordi-päeva austavad.

* * *

**Võimlemise ja spordi abinõud
iseäranis koolidele**

— Saadaval ladust: —

Trikood üksikult ja meeskondadele, jalgpalle ja gummisid, jalgpalli saapaid, odasid, kettaid, kuulisid, naelkingu, tennis rekete ja palle, auhindu ja spordi kujusid, spordi raamatuid (Sport-Literatur) ja kõiksugu teisi spordi ning võimlemise abinõusid.

Tellimise peale kõik riistad.

V. Resev-Resel
Toompuiestee 19, Tallinn.

Võistluste lõpul saatis meie lugupeetud arst-sportitegelane Dr H. Jürgenson nende ridade kirjutajale järgmise telegrammi: Veetlev Lossmann, kaasakiskuv Ehrlich, võitudega mänglev Klumberg, Teie raskusheitjana, kõik olge tervitet.

Doktor Jürgenson, Tartu.

*) Mineval aastal olid ka hoota hüpped kavas, mille tõttu üldine punktidearv suurem.

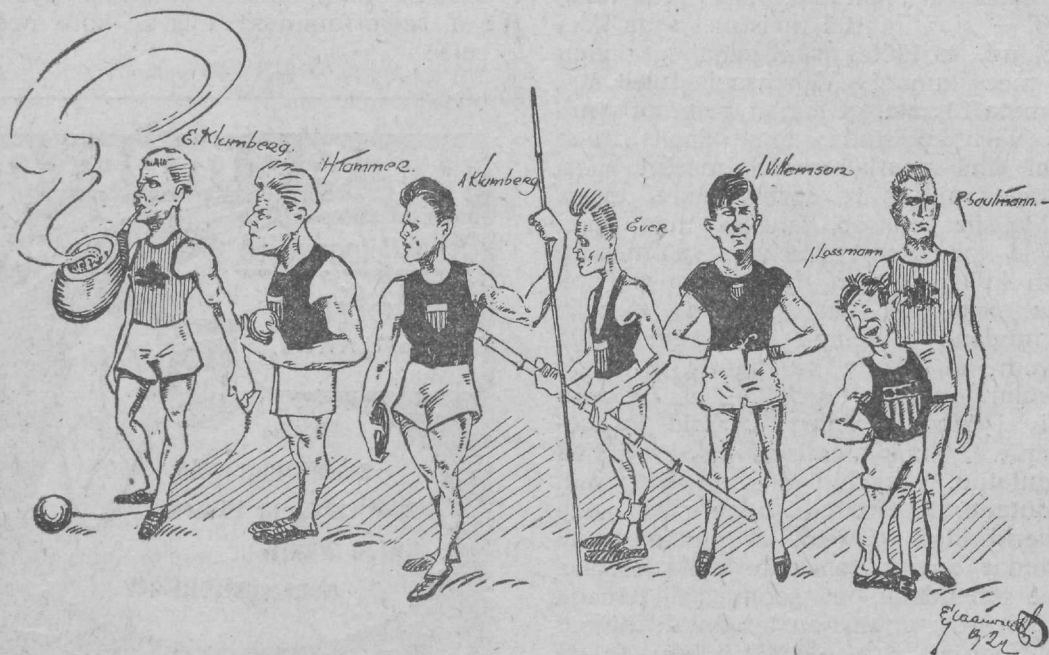
Väikene veste.

Eesti esivõistluste põhjalikum käsitlemine.

Esivõistlused on nüüd olnud ja on nüüd läinud, ja mitte sugugi pole eksinud meie vanarahva tark pää ütelsega „tulivad kui saksad ja läksid kui sandid“, sest mis muud oli veel see läbiligunenud veekogu, mis välja näis nagu maailm ei mäleta enam mitmendamal loomise päeval, iga-tahes aga sellel, kus üteldud sai, et, vesi,

hakata, kui minust ükskord nii hääs arvamises oldi.

Kõigepäält tahaksin peatada meie jooksu meistrite juures ja konstaterida ühte huvitavat fakti, et mida pikemad on jooksumaad, seda lühemad on meistrid, mida lühemad on aga maad, seda pikemad on meistrid. Näituseks Saulmann (lühemate maade karika võitja) on just nagu see Absaloon, kes puu otsa rippuma jäi juukseidpidi, kuna kõik muud väga ilusti puu alt

Silmapaistvamad tüübid Eesti esivõistlustelt.

hakka koguma ühte paika. Ja need porised kangelased, kes sääl platsil liugu lasksid, kõigepäält Papa, Kose-Pikaverest, kes veidikene isegi Aadama nägugi oli.

On küll hiline nüüd veel sõna võtta nii kaugele taha jäänud sündmuse üle, kuid selleks on olemas ka mõned õigustavad motiivid. Nimelt tähendas lugupeetava ajalehe „Päevalehe“ spordikirjanduse osakonna eriteadlane oma arvustavas märkuses eelmise spordilehe numbriga kohta, et A. K-si veste olla oma kohal, samas numbris esivõistluste kirjelduses oleks aga soovitam olnud enam seletavaid märkusi ning arvustust, kui kuive võistluste resultate. Seepärast arvasin, et mis siis, võib ka neid märkusi tegema

läbi mahtusid. Tema võitis karika, sest et ta kõige pikem mees oli, sest kui mõni väiksem mees seda saanud oleks, oleks teooria selle läbi kannatanud. Teooria aga ütleb umbes nii, et pika mehe päale maakera külgetõmbamise jõud väiksem on kui lühikese päale. Ülemised osad kuuluvad eetri sääduste alla. Lühikese maa tuleb aga läbi lennata, ja kuidas seda saab, kui maakera tõmbab.

Sellevastu on aga lühikesel mehel soodsam pikka maad läbi sõuda; tema jookseb, tema ei lenda. Et Jaanvaldt, kes 400 m. võitis, pikkuse poolest mitte õiges järjekorras ei ole, seda ma ei usu. Tema jalgade iseloom teeb teda näilikult lühemaks, ja sellest tulebki see silmapete, et ta

Villemsonist lühem näib olevat; kui ta ennast õige sirgeks ajab, selgub kohe eksitus. Mis puudub aga pikamaa meistritesse, siis on säääl väga häädeks näitusteks niisugust kaks kõlavat nime kui Lossmann ja Papa (Kose-Pikaverest), üks eest, teine takkant — mõlemad auhindu saanud. Sellepärast võime täielise häämeelega vaadata oma meistrite pääle, nad on igaüks oma õige koha leidnud. Kui aga siiski vast küsimus tekib, kas 400 meetril Jaanvaldt tõesti V—st pikem oli, kas ta ka säääl ennast kuidagi moodi lühemana ei hoidnud, siis rahustame endid — ei, viimastel meistritel seda ikka ei olnud, ta töötas säääl jalgadega nagu õige mees kunagi. Villemsoni tuleb aga tingimata tüssata, et temalt paremat resultaati välja pigistada; tema jaoks tuleb finishi linti paarkümmend meetrit edasi nihutada, nii et ta sellest ise ei teaks, küll ta siis jookseb tarvilise maa nagu kord ja kohus, sest need viimased meetrid tal nii kui nii ei loe. Lossmanni ja Papa kohta oleks aga veel tähendada, et neile just mudane ja pehme jooksurada kõige sobivam on, ühele sellepärast, et ta siis paremini jookseb, teisele — et üleüldse kingi ei kanna. Sellega oleksid jooksu-meistrite tähelepanemisevääriksid küljed puudutatud. Erlich ei oska siin veel puudutada, ta on alles noor mees, kelle loorberid liiga värsked, et nende kallal tõsisemat operatsiooni ette võtta. Võiks ainult tähendada, et soomlastel temaga väikene arusaamatus on tekkinud; nimelt toob Soome „Urheilulehti“ tabeli: „paremate Euroopa eri maade meistrite tänavused saavutused“; säääl on kümnest paremast meistrist 5000 m. pääle meie Eesti tagajärg kaheksandamal kohal, kuid meistri nimi on märgitud — Erniss; nähtavasti on soomlased siinkohal mõtelnud meie populaarset V. Ernitsat, sest nimetatud mehest võib ka sedagi oodata.

Nüüd läheneme siis meie viske ja hüppe meistritele. Säääl on siis üks tüse kogu, kes kõik, mis ümarik on ja pihku juhtub, kaugele minema loobib. See on Tammer; ta läheb ja saab kätte kuuli, kohe viskab ta selle minema; sinna aga kuhu kuul maha kukub, pandakse pulk ülesse. Samuti sangaga raskusega. Ainult piipu ei oska ta nii hästi visata. See on ka loomulik, sest Tammer ei ole suitsu mees; kui korra ettevõtlikud ärimehed suitsukarbid „Onu Tammer“ välja tahtsid lasta, sõdis Tammer ise sellele ägedasti

vastu. Teine asi kui sellenimelised shokolaadid oleks tahetud turule lasta, sest Tammer on (vabandage väga ja ärge seda kellelegi ütelve) maiasmokk ja sööb häämeelega shokolaadi ja „fosvoorikumi“, mis mõlemad tema tähtsamad toiduained on. Kuulitõukes on tema harilik komme ikka esimeseks tulla. A propos, seda kavalat Tammerit, kui ta hiljuti „Kisa Veikot'e“ võistlustel Soomes esimeseks tuli, kirjutas „Urheilulehti“: — „Torpol (kes teise koha omas) varastati platsil „lombak“*) ära, mille tõttu ta nii halva tuju sai, et kuulitõukes Tammerile kaotas“. Ai, ai, seda Tammerit, mis tal kõik meele ei tule!

W. Lemberg
Kunstfotograafia
Ateljee
Tallinnas.
Moodia
kunstfotograafia
pildistused ja suurendused
kunstkooperimiseviisidel
S. Karja tän. 12

Ja niipea kui Tammerist oleme rääkinud peame kohe ka Klumbergist rääkima, sest nad on pääle selle, et suuremad võistlajad üksteisega, ka veel suuremad sõbrad; lombakuid nad üksteisel ei puuduta.

Klumbergi kohta läheb aga hästi see lauluke:

Klumberg here,
Klumberg there,
Klumberg everywhere...

sest Klumberg on fenomeen, tehke mis tahate, ta hüppab, heidab, viskab ja on alati hääs vormis. Kui mitte iga nummer kohe rekordiga ei lõpe, siis ei tähenda see sugugi tema võimiste tagurpidiminekut; ta on liigagi ära hellitanud puubliku

*) kukkur, rahakott.

oma alaliste edudega, ja see, niipea kui Klumbergi näeb, ootab kohe rekordi. Kui mees aga kümnes numbris maksimaalseid tagajärgi näitab, ilma et uusi rekorde anda, vaadatakse selle pääle juba kui tagasimineku pääle, sest eelmisel võistlusel oli ta ju kaks rekordi löönud. Sellepoolest ei olnud siis Klumberg esivõistlustel mitte vormis — ta ei löönud ühtegi uut rekordi, noppis ainult pooltosinat meistri kohte. Mis om aga mede man üits meister!

Räägime nüüd ühest Klumbergi tulevases konkurendist, Everist, keda Tartu mehed tema metsiku frisuuri pärast „Tallinna kuradiks“ hüüavad. Temal vedrutavad kõik kohad, sellepärast ongi ta iseäranis osav hüpetes. Ainult mina ei looda temalt pikka iga. Näit. kes näinud on tema kõrgushüpet, see peab tunnustama, et ta selles omale surma leiab; kui ta hooga ennast lati üle vedrutab, on üks niisugune kummaline moment, kus kartma lööd, kas kõik osad temast pääle hüppe veel õigel kohal on, ja üks fotograafiline ülesvõte (mida ma aga kahjuks näinud ei ole) teab tunnustada, et ühel momendil, just lati kohal, Everi pää parajasti jalgade vahele olla ulatanud, moodustades temast rõnga ümber lati, nagu vahest talisel õhtul loodusteadlased kuu ümber rõngast märganud on. Kepphüppes, milles ta tänavu meistriks tuli, on tal teine puudus kui Klumbergil. Viimasel on enam moeks mõnda aega üleval lati pääl istuda, jalad üle ääre ja kosutusained mäletseda, Everile aga ei tee muret mitte nii palju latt kui need taeva pilved, mis tema kohalt mööda sõuavad ja mis just tänavustel esivõistlustel iseäranis päälletükvalt madalal olid.

Oleme palju rääkinud Klumbergist, siinkohal teeme märkuse, et neid ikkagi kaks on — üks on Ats, teine Ets; see viimane ongi piibuviskaja. Tema kohta käib jutt, et ta Antverpeni seepärast mitte minna pole saanud, et tal piip visates pooleks oli läinud. Ta teeb visates kolm keeru ja selle aja sees ei ole teda võimalik näha, ainult siis kui piip juba lendab, muutub ta jälle selgemaks ja omandab reaalsemad kontuurid. Teised ei oska kolme keeru teha, kui nad seda katsuvad, lendavad nad piibule kaasa. Selles ongi see suurem kunst. Mis Etsil puudub, siis

reaalne kehakus; kui ta selles täieneb, võib temalt palju loota.

Et võistlejaid sada ja üks oli, ei või kõikide juures üksikasjalikult peatada; tähendan ainult, et seekord Tartu iseäranis suure hoo ja eduga esines ja meistri kohagi omale kodu kaasa viis; noor Neumann, kui kepphüppes ei lähe, ja kui hoota kõrgust ei olegi, milles mineva

As Balti Spordi- ja Võimlemisriistade vabrik Tartus.

Kontor ja ladu Aurulaeva ja Lodja tänava nurgal № 1. (Laevasadamas)

SOOVITAB ODAVATE HINDADEGA:

SUVESPORDI ABINÕUSID:

jalgpalle, käsipalle, jalgpalli saapaid, jooksukingi, tenniskingi, tennis- ja käsipalli võrkusid, kettaid, odasid, viskevasaraid ja -raskusi. Tõukekuule, bambusest hüppekeppisid, krokett mängu, laste vankrid ja jalgrattaid, laste kiigesisid, poksamise kingaid, palle j. n. e.

TALISPORDI ABINÕUSID:

suuske, kelke, suusk-kelke, suusasaapaid, hockey keppe, j. n. e.

VEHKLEMISE ABINÕUSID:

rapiire, espadroone, florette, traat-maskeid, rinnakaitseid, kindaid j. n. e.

VÕIMLEMISE ABINÕUSID:

hobuseid, kitsi, rekke, roobaspuid, redelid, Rootsi seinu ja pinke, laenõõre rõngaste ja trapeetsidega j. n. e.

Täielik võimlemise saalide sisseseadmine uuema aja nõuete järele. Eelarved ja plaanid saadetakse soovi pääle.

Esitaja Tallinnas O/Ü „ESTO“ Pikk tän. № 47.

aasta meistriks tuli, ei lase ennast hirmutada, vaid jookseb siis ennast tõkkejooksus meistriks. Ka Vaha oli, ja Blumberg oli, ka maakonnad olid j.n.ed. ja ka Antson oli, kes meile sel puhul ilusa laulukesege löi, täis kõige ilusamaid pilte, ehk küll loodus sugugi selle luuletuse järele ennast seadnud ei olnud. Ainult vihma . . . vihma . . . vihma . . .

A. K—s.

„Eesti Spordilehe“
hindamisvõistlus

Kumb võidab maadevõistluse jalgpallis
Eesti—Läti, ja missuguse väravate
vahekorraga?

Et huvi meie spordi vastu elava hoida,
ühtlasi ka meie lugejatele väikest mee-
teravuse proovi pakkuda, kuulutab „Eesti
Spordileht“ välja selle hindamisvõistluse.

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsuseid resultaadi kohta võtab toime-
tus arvele, kui nad saadetud on enne 24
sept., tähendab, kõik need otsustused, mis
kuni 24 sept. toimetusele. päralt jõuavad.
Kirjale peab päale kleebitud olema „Eesti
Spordilehest“ väljalõigatult käesoleva üles-
kutse päälkiri: „Eesti Spordilehe hinda-
misvõistlus“. Tuleb tähendada kummagi
poole väravad arvudes. Ühes kirjas ei
tohi rohkem kui üks resultaat antud olla.

Auhindadeks saavad: kõik, kes õige
resultaadi ennustavad, hinnata poole aasta
tellimise „Eesti Spordilehe“ päale, alates
1. jaanuarist 1923.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud

kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja

A. Kuk, Helsingis.

Kes võidab?

Meelipõrutavam põnevuse poolest jalg-
palli matsch meeskondade vahel

Tallinna ajalehtede spordikirja
saatjad — „Eesti Spordileht“

peetakse ära neljapäeval (21 sept.) V. S.
„Sporti“ väljal. Lähemat võistluste aja
kohta leiab ajalehtedest. Võistlus äratub
tähelepanuväärilist huvi seetõttu, et mõle-
mis meeskonnas oma võimisi tegelikult
esitama tulevad need mehed, kes seni
oma asjatundlikke arvamisi meie pare-
mate jalgpallimeeskondade mängude kohta
avaldanud on. See on esimene niisugune
katse meil. Võistlejate seas on muidugi
ka esimese klassi mängijaid, need on aja-
lehtede poolt — Eklöf, Joll, Ree. „Spordi-
lehel“ jälle keskajaja H. Lustig. „Spordi-
leht“ on mobiliseerinud päale selle kõik
oma paremad jõud, nagu H. Tammer
(E. Spl. toimeäraja) poolkaitses, A. Klum-
berg (ilmameister) edurivis, kelle päale
Eesti Spordileht iseäranis palju lootusi
paneab vastase värava pommitamisel.
Silmapaiste on ka is. Akel (poolkaitsja)
ja is. Ohaka (väravavahina). Võistlus

tõotab kujuneda üheks ägedamaks täna-
vusel jalgpalli hooajal, ja täitsa võimata
on ette arvata, kelle poolele võit kaldub.

Arvamised võistluse kohta:

A. Klumberg: Võistlus kujuneb suure
väravate arvuga mõlemale poole. Siiski
„Spordilehe“ kasuks 8:5.

H. Tammer („Spordilehe“ meeskonna
kapten): Ei julge kummalegi poolele midagi
ennustada. Loodan, et saab kaunis lõbus
olema.

Luha („Spordilehe“ vasak äärmine):
Saab mõrtsukalik mäng olema, suure arvu
väravatega.

Joll („Päevaleht“): Tasakaaluline võist-
lus — 5:5.

O. Lõvi („Päevaleht“, meeskonna kap-
ten): Mäng tuleb äge. Vastased on mõle-
mad tublid. Usun ajalehemeeste kindlat
võitu.

Võistluse sissetulek läheb fondi loomi-
seks ajakirjanduse esitajate läkitamisele
Pariisi olümpiaadile 1924. Vahekohtuni-
kuna loodetakse toimimas näha täitsa
erapooletut, inglasi Mac Kibbini.

Kodumaalt.

Esimesed üleriiklised sõjaväe esivõistlused kergespordis õnnestusid. Eelvõistlusi ennustas juba osavõtjate arv — 300 enne olematut — ja võistluspäevil valgus sportlasi suurtes salkädes Võimlemisselts Sport'i väljale. Iga linn ja väeosa oli esitatud oma paremate sportmeestega. Vaatamata võistlejate vilumatusest olid tulemused lootustest paremad.

et järeleandmine ja alistus neile vastumeelsem kui muu, tekkis mulle ootamata armastus ja usk meie rahvustõu visadusse.

Kehakultuuris on soomlased seda visadust juba aastaid kogu ilmale ilmutand. Meie Klumberg, Tammer, Lossmann ja Villemson on esimestena astund hoogsate kiiduavalduste all väljamaa nõudlikuile võistlusväljule. Need esimesed kiiduaval-

ÜLERIIKLISED SÕJAVÄE VÕISTLUSED.

Blumberg ja Üibopuu, tulevased mehed kuulitõukes.

Akeli foto

Tahaksin uskuda. Aastate möödudes, kui suudetakse organiseerida igasse garnisoni suuremad sõjaväelised sportorganisatsioonid, (nagu Poolamaal sõjaväe spordi klubid) viiakse läbi sõjaväes nii üli- tähtsusline spordi treening paremate sportmeeste juhatusel — siis — siis näitavad meie sitked poisid teistsugusel arvumääral kogu ilmale omi võimisi.

Vaadata ülalmainitud võistlusil päikesest kõrbend nägudega, veidi kohmakaid, kuid haruldaset sitkeid ja vastupidavaid sportmehi, kes üksikutes võistlusnumbrites hambaid kokkusurudes, poolkarjatava energiaga ja raugemata visadusega näitasid,

dused esimestele kangelastele, — ei jää ka ealeski viimasteks, — arvan, need vast on ennustused tulevalle — ja ma usun aastad toovad juure uusi võitjaid ja arvurikusega ühes tõuseb ka võistlushoog ja visadus.

Ja siin tekib elulisem nõue: Sõjavägi saagu meie kehalise kasvatuse taimelavaks, kust valitakse ja kasvatakse paremaid ja võimelisemaid. See nõue olgu meie esimese sõjaväelise olümpiaada lipukirjaks. Energilist teostamist ootame sõjaministeeriumilt.

*

Võistlused kandsid peaaegu igas numbris ägedat ilmet. Jooksudes olid lühikestes maades paremad: Ingermann, Küttime ja Kesküll, — kuna nad ka samas järjekorras meistriteks tulid: esimene 100 meetri jooksus, teine 200 m. jooksus ja kolmas 400 m. Parem saavutus oli siin tusedal ja jõulisel Ingermannil 100 m. eeljooksus: 11,9 mida ta ka lõpujooksus kordas. Sitke ja sale Kesküll võitis 400 meetris Küttime'it rinna võrra ilusa ajaga 55,2, kuna ta ka 100 m. näitas aega alla 12 sek. Arvesse võttes asjaolu, et ta alles esimest aastat treenerib, tohiks tast loota tulevikku meie paremat sprinteri.

Keskmistes ja pikkades maades oli ülevõimuline Antson, kes kergesti võitis 1500 ja 5000 m. Kepphüppes näitas ta hääd tagajärge 3.10. Olles selle sportmehega liig lähedases sõpruses, samavõrdset teda enda vaenlaseks pidades, keeldun ta võimiste arvustamisest, — sest põimunud armastus ja vihkamine ei eelda peaaegu kunagi erapooletust. Kolmikhüppes ja kaugushüppes oli energilise näoga ja kinnimähitud jalaga Rakverlane Karuks esimene — tagajärgedega 5.94 ja 12.20. Kepphüppes kaotas ta Antsonile jäädes peatama 2 m. 90 cm.

Kõrgushüppes näitasid kolm meest: Nuude, Antson ja Juurikas tagajärge üle 1.60.

Odas olid saavutused hääd kuna kuus meest üle 40 meetri vibutasid. Üibopuu, Karpender ja Järlakas on edaspidistel võistlustel loodetavasti 50 meetri mehed, kuna nad juba nüüd vähese treeninguga tagajärgi 48, 47 ja 45 näitasid.

Kuulitõukes ja kettaheitel jäid tagajärjed veidi nõrgapoolseteks kuna parem mees Blumberg kahjuks oma harilikus hiilgavas vormis ei olnud.

Viievõistluses olid esimesed: Karuks 15 punkti, Järlakas 17 punkti, Ingermann 20 punkti. Neist oli võimukam Karuks, kes vigastatud jalaga häid saavutusi esitas. Üsun kindlasti seda meest ühes Järlakaga, tulevikus meie parematele viievõistlejatele tugevaks konkurendiks.

Üksikasjalised tagajärjed olid:

100 meetri jooksus:

1. Ingermann 11,9 (10 jalaväe polk).
2. Kesküll $\frac{1}{3}$ meetrit järel (Inseneri pataljon).
3. Küttime (Sõjavägede staap) 1 meeter taga.
4. Kaljot (Lennuvägi).
5. Trankmann (viies üksik pataljon)
6. Karp (1-ne jalaväe polk).

200 m.

1. Küttime 24,5 (Sõjav. staap).
2. Ingermann 24,7 (10 jalav. polk),

3. Kesküll 25,1 (Inseneri pataljon).
4. Järlakas 25,3 (Mereväe ekipaasch).
5. Kaljot 25,4 (Lennuvägi).
6. Taan 25,6 (2 jalaväe polk).

400 m.

1. Kesküll 55,2. 4 Taan (2 polk).
2. Küttime 55,2. 5. Pihlak (Lennuvägi)
3. Karp (1 polk). 6 Ratasepp (1 jal. polk).

1500 m.

1. Antson (2 jalav. polk) — 4 24,2.
2. Jõgi (Mereväe ekipasch) — 4 41,3.
3. Siim (10 jalav. polk) — 4 43,3.
4. Kangur (Lennuvägi) — 4 44,2.
5. Greenbaum (Lennuvägi).
6. Martinson (Tehnika kool).

5000 m.

1. Antson — 17.42,8.
2. Jõgi — 17.51,0
3. Kangur — 18.14
4. Voll (Alamohvitseride kool).
5. Torn (Sakala partisaanide pataljon).
6. Kraanberg (1 jalaväe polk).

Teate jooks 4×200.

1. 10 jalaväe polgu komando — 1.42,2.
2. Alamohvitseri kooli — 1 45,1.
3. Laitar Soomusr. nr. 2 — 1.48,0.
4. 3 Suurtükiväe polk — 1.50,0.
5. Tehnika kooli — 1.52,1.

Kaugushüpe hooga:

1. Karuks (5 üksik pataljon) — 5.94.
2. Ingermann (10 polk) — 5.89.
3. Müller (Alamohvitseride kool) — 5.61.
4. Üibopuu (Inseneri pataljon) 5.54.
5. Laos (2 Soomusrong) — 5.47.
6. Johanson — 5.38

Kaugushüpe hoota:

1. Nuude (5 üksik pataljon) — 2.82
2. Jõgi (Alamohv. kool) — 2.81.
3. Laurits — 2.81.
4. Üibopuu (Inseneri pat) — 2.79.
5. Virkmann (2 polk) — 2.73.
6. Johanson (L. R. Soomusr. nr. 2) — 2.72.

Kõrgushüpe hooga:

1. Nuude (5 üksik pataljon) — 1.65.
2. Antson (2 polk) — 1.60.
3. Juurikas (Alamohv kool) — 1.60.
4. Kesküll (Inseneri pat.) — 1.55.
5. Drahenfelds (L R Soomusr. nr. 2) — 1.50
6. Karuks (5 üksik pataljon) — 1.50.

Teivashüpe:

1. Antson (2 polk) — 3.10.
2. Karuks (5 üksik pat.) — 2.90.
3. Pähkel (10 polk) — 2.80.
4. Kesküll (Inseneri pat.) — 2.80.
5. Ingermann (10 polk) — 2.70.
6. Bent (Soomusrong nr. 2) — 2.60.

Kolmikhüpe hooga:

1. Karuks 12.20 (5 üksik pataljon).
2. Quetoo 11.81 (Laiaroop. Soomusr. nr. 2)
3. Miller 11. 61 (Alamohvitseride kool).
4. Alev 11.41 (10 polk).
5. Piperall 11.34 (Alamohvitseride kool).
6. Jõgi 11.02

Kuulitõuge:

1. Oissaar (Alamohv. kool) 11.08.
2. Blumberg (2 jalaväe polk) 10.85.
3. Üibopuu (Inseneri pat.) 10.82.
4. Alev (10 polk) 10.57.
5. Karuks (5 üksik pataljon) 10.34.
6. Blumann (3 Suurt. polk) 10.30.

Diskusheide:

1. Blumberg (2 polk) 33.93.
2. Pihlak (Lennuvägi) 32.64.

ÜLERIIKLISED SÕJAVÄE VÕISTLUSED.

Rohkearvuline osavõtjate grupp.

Akeli foto.

3. Abroi (1 polk) 32.54.
4. Oissaar (Alamohv. kool) 31.17.
5. Jõgi (Alamohv. kool) 31.12.
6. Karuks (5 üksik pat.) 30.55.

Odaheide:

1. Uibopuu (Inseneri pataljon) 48.44.
2. Karpender (Järva maak. rahvaväe staap) 47.91.
3. Järlakas (Mereväe ekipaasch) 45.76.
4. Raag (L. R. Soomusr. nr. 2) 43.74.
5. Leppik (Sõjaväe kool) 40.74.
6. Mudamaa (Inseneri pat.) 40.50.

Granaadi viske:

1. Karpender (Järva maak. rahvavägi) 71.17.
2. Blumberg (2 polk) 67.55.
3. Lõvi (10 polk) 64.62.
4. Uik (10 polk) 63.89.
5. Abroi (1 polk) 60.03.
6. Lillepuu (3 üksik pataljon) 60.15.

Viievõistlus.

1. Karuks (5 üksik pataljon) — 15 punkti. Tagajärjed: Kaugushüpe hooga 5.80, oda 39.25, 200 m. jooks 25,1, ketas 27.87, 1500 m. jooksus 4 koht.
2. Järlakas (Mereväe ekip.) — 17 punkti. Vastavad tagajärjed: 5.54, 42.90, 25,9, 28.73, 1500 meetris teine koht.
3. Ingermann (10 polk) — 20 punkti. Tagajärjed; 5.86, 36.00, 25,2, 24,48, 1500 m. jooksus 3 koht.

Väeosade vahelises võistluses, milles oli esitatud 16 suuremat väeosa, tuli esimesele kohale 2 jalaväe polk Tartust — 45 punktiga. Teisele kohale — 10 jalaväe polk — 39 punktiga. 3. Inseneri pataljon — 38 punkti ja Alamohvitseride kool — 38 punkti. 4. 5 üksik pataljon — 28 punkti. 5. Sõjaväe staap — 15 punkti ja L. R. Soomusrond ns. 2 — 15 punkti. 6. Lennuvägi — 14 punkti. 7. 1-ne jalaväe polk — 13 punkti. 8. Vambola — 12 punkti. 9. Järva maak. rahv. staap — 11 punkti. 10. Tehnika kool — 8 punkti.

Diiviside vahelises võistluses tuli esimesele kohale teine diivis — 48 punktiga; teisele: esimine diivis 41 p; kolmandale: kolmas diivis 1 punkt.

Võistlejatest omas kõige rohkem punkte Antson (2 polk) 23 p. Teine oli Karuks 20 punktiga.

Lex. A.

*

MEISTRIVÕISTLUSED KÜMNEVÕISTLUSES

peeti tänavu üsna vähesel osavõitjatega. võistlesid Frese (Tall. „Sport“), Hiop (Tall; „Kalev“), Neumann (Ak. Sportkl.), Saa. (Tartu „Kalev“) ja Paal (Tall. „Sport“) Puudusid A. Klumberg, kes ennast hoidis Soome rahvusvahelise kümnevõistluse jaoks ning Ever, kes Tartus viibib. Nende kahe puudumisel, kes kindlasti konkurentsist teistega kõrgemal, ei võinud tänavune meistrivõistlus iseäranis hiilgavaks kujuneda. Küll aga huvitavaks, kuna nüüd raske oli ennustada, kes meistri nime pärib, niivõrd ühejõuline oli võistlejate kogu. Esimese päeva järele oli umbes 100 punktiga ees Frese, kuna Neumann ja Paal teisel päeval oma tugevamate numbritega järke ootasid. Paal toetas iseäranis jooksude pääle; Frese oli tasakaaluline pea igas numbris, tema oli kõige lootusiäratavam: esimese päeva tagajärjed olid tal kõik tublid, iseäranis aga kõrgushüpe, milles ta oma võistlejast Neumannist, tervelt kümme sm. ette jõudis, hüppega 170 sm.; kuid viimane päev tõi tõkkejooksu, kepphüppe ja lõpuks 1500 m. jooksuga liiga suured miinused, mis Neumannile, kes jälle visketes äärmiselt nõrk, nendes numbrites aga kodus on, lõpuks ülekaalu tõi.

Võistleja	100 mtr.	Kaugushüpe	Kuulitõuge	Kõrgushüpe	400 mtr.	110 mtr.	Kettaheide	Teivas-hüpe	Odaheide	1500 mtr.	Punktide summa
1. Neumann	12,1	5,89	10,84	1,60	57,1	17,7	29,70	3,20	33,59	5.18,2	6136.750
2. Paal	12,7	5,34	10,71	1,50	55,5	21,2	36,37	2,90	42,28	4.29,7	6064.795
3. Frese . . .	12,4	6,07	11,03	1,70	58,9	20,3	37,53	2,40	40,00	5.41,2	5878.085
4. Saat	13,1	5,53	10,17	1,55	61,2	19,9	33,18	2,80	47,50	5.22,3	5674.060
5. Hiiob . . .	12,3	5,84	9,66	1,50	68,9	19,7	33,35	—	—	—	

Sellega tuli 1922 a. meistriks kümnevõistluses E. Neumann (Ak. Sportklubi) 6136.750 punktiga.

Kümnevõistlusega ühes toimetati ka meistrivõistlusi tunnijooksus, ja kahes teate-

jooksus: 4×100 ja 4×400 mtr., mis kõik uute rekordidega lõppesid.

Tunnijooksus oli võistlus esimese 1/2 tunni jooksul tasakaaluline, Lossmanni vedamisel; siis hakkas Lossmann järjest

lisama, ja läks viimase veerandtunni sees nii tugeva hooga, et järgmisest — Nuuterist poolteist ringi ette võttis. Tema uus rekord on 17.098,35 mtr. (endine — 16.971 mtr.). 2) Nuuter („Kalev“) — 16.556,55. 3) Sinkel („Sport“). 4) Tiisfeldt („Kalev“); Osterode katkestas poole maa pääl jooksu.

Teatejooks 4×100 võitis „Kalevi“ meeskond (Villemson, Michailof, Sarv, Pereversin) rekordi ajaga 46,5 sek. (end. rek. 47,2 sek.). 2) „Sport“ („Jaanvaldt, Bäer, Küttim, Saulmann) — 47,2 sek. Teises teatejooksus 4×400 mtr. parandas V. S. „Sporti“ meeskond (Bäer, Küttim, Saulmann, Jaanvaldt) Eesti rekordi tuntavalt, tulles ineistriks ajaga 3 m. 33,2 sek. (end. rek. 3.38,8). 2) „Kalev“ (Alsok, Veiss, Huuk, Villemson) — 3 m. 35,8 sek.

*

TARTU SKOUTIDE MALEVA KERGE-JÕUSTIKU VÕISTLUSED.

3 sept. peeti Tartus Tallinna tänaval oleval spordiplatsil Tartu skoutide maleva kergespordi võistlusi.

Tagajärjed on noorte kohta kaunis hääd. Võistlusi alati 100 meetri eeljooksuga. Lõpujooksu pääsesid Tashkin, Kiima, Viin, Täkker, Brett ja Koriko.

Kõrgushüpe hooga: 1) Viin (2 rühm) 1,55 m. 2) Kiima (2 rühm) 1,40 m. 3) Haidak (2 rühm) 1,40 m.

Kuultõuge (kerge kuul): 1) Roots (1 rühm) 12,56 m. 2) Viin (2 rühm) 12,17 m. 3) Kiima (2 rühm) 11,33 m.

100 m. lõpujooks: 1) Viin (2 rühm) 12,4 s. 2) Tashkin (19 rühm) 13,2 s. 3) Brett (10 rühm) 13,6 s.

Odaviske (kerge oda): 1) Viin (2 rühm) 41,0 m. 2) Brachmann (12 rühm) 40,36. 3) Lind (1 rühm) 39,81 m.

Kaugushüpe hooga: 1) Viin 5,60 m. 2) Täkker 4,94. 3) Lind (1 rühm) 4,76 m.

Kettaheide: 1) Viin 26,67,5. 2) Roots (1 rühm) 26,29. 3) Kiima 25,85.

Teivashüpe: 1) Täkker 2,70 m. 2) Vasar (1 rühm) 2,40 m. 3) Michelson (10 rühm) 2,40 m.

4×100 teatejooks: 1) 10 rühm 55,2 s. 2) 1 rühm 56,4 sek.

—tsin—

*

JALGPALLIVÕISTLUS TARTU — RAKVERE „KALEVI“ VAHEL.

Tagajärg 6:2 Rakvere kasuks (4:1).

Mäng algas pühap. 2. sept. kell 6 kasarmu platsil. Mänguvälja valimine on Rakvere käes. See valib ka enesele platsi

päri tuult, tuul oli ka väga kõva. Mäng algab kohe Rakvere pääletungimisega. Pall viiakse Tartu värava alla, kuhu ta ka enamasti tervel poolajal püsima jääb. Paarikümne minuti järele veeretakse Tartule esimene värav. Väravavaht oli kaugele ette jooksnud ja pall veeres tast mööda. Väravas oli endise väravavahi Pooli asemel üks väga nõrk mängija — Martin. Varsti tehakse talle veel kolm väravat juure. Nendest tasutakse aga üks, mis karistuslöögina Rakvere väravasse lendab. Tagajärg 4:1.

Teisel poolajal on mäng juba rohkem ühejõuline. Ehk küll Tartu ajateliinist keskmine Pool puudub, kes väravasse Martini asemele on läinud, püsib pall ka rohkem juba Rakvere värava all. Kohe varsti alguses lendab pall Tartu väravavahi Pooli käte vahelt läbi — väravasse. Mängu lõpu poole lüüakse ka teine. Just viimastel minutitel võtavad aga Tartlased hoogu ja pall lendab Rakvere väravasse. Poolaeg lõppes 2:1 Rakvere kasuks. Lõpputagajärg 6:2 Rakvere kasuks.

—tsin—

*

JALGPALLIVÕISTLUS TALLINNA KALEVI JA AKADEEM. KLUBI A MEESKONDADE VAHEL.

Tagajärg 2:0 Kalevi kasuks.

Mäng algas pühap. 10 sept. kell veerand 12 kasarmu platsil. Vahekohtunikuks oli treener Lustig. Päältvaatajaid oli viiesaja ümber. Sarnast päältvaatajate hulka jalgpallis pole Tartu mineva aastast „Noorte Pühast“ saadik näinud.

Pall veeres kohe mitmesuguste kombinatsioonidega akad. klubi värava alla; kuhu esimesel poolajal püsima jääb, kuid hääde akad. klubi kaitsjate tõttu ei suudeta kaitsest läbi murda. Oli mitu kriitilist momenti, mida aga väravavaht Paris likvideeris. Mitmel korral mängitakse pall ka Kalevi värava alla. Sääli oli mitu juhust, kus teda sisse oleks võidud lüüa, kuid polnud lööjat. Poolaja lõpu poole suudavad kalevlased energiliselt päale tulles palli väravasse veeretada; väravavaht tahtis küll pikali heita, kuid komistas ja pall läks mööda — sisse. Teisel poolajal on tuul akadeemilistele peri. Sellepärast püsis ka pall rohkem Kalevi värava all. Kokkumängu oli akadeemilistel nüüd rohkem ja tahtsid ka esimest kaotust tasa teha; ehk küll paremal sisemiselt tormajal Härjapeal paari meetri kaugusel väravast pall outi lendas. Poolaja keskel lüüakse

akadeemilistele värv trahvilöögist, sest kaitsja oli palli trahviruumis käega puutunud. See jäi viimaseks väravaks, sest Kalevil puudus hää kokkumäng.

See tagajärg tuli ka akadeemilisele enesele ootamata; kalevlased olid lubanud enne võistlust seitse „kuiva“. Üldine akadeemilise klubi kokkumäng oli palju paranenud. Nörke mängijaid ei paistnud silma, ehk küll parempoolne kaitsja Tamm natuke nõrgapoolne paistis olevat. Hästi mängisid parem sisemine tormaja Härjapea ja kaitsja Lamp; teised kõik olid rahuldavad. Akadeemiline võiks nüüd juba a klassis õnne katsuda. Tartusse oleks üks treener tarvilik, sest ilma selleta on halb läbi saada.

Kalevi mehed olid pea kõik omal kohal, vasak sisemine tormaja Joll mängis hästi. Mitte päris rahuldav oli endine B klassi mängija Röks. Lass töötas värvas kenasti.

Vahekohtunik täitis hästi oma kohut ehk küll tal üks akadeemilistele antud värv kahe silma vahele jäi. Ka ei liikunud ta palliga ühes ja vaatas ühelt mängu välja otsalt, mida teise värava all tehakse.

— tsin. —

*

AKADEEMILISED SÜGISESED VÕISTLUSED

laialdase kavaga algavad tänava Tartus 21 sept. ning kestavad terve nädala. Kavas on veesport (aerutus võistlused, kuna ujumine sügise vee tõttu ära jääb), lawn-tennis, kergejõustik, vehklemine, turnimine, laskmine püstolist, jalgpall ja kurnimäng. Nii suureviisiliselt ei ole seni üliõpilasvõistlusi meil Eestis peetud.

*

PÄRNUMAA ESIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS.

26 ja 27-al augustil s. a. sai spordi seltsi „Tervise“ korraldusel Pärnumaa kergejõustiku esivõistlused ära peetud. Võistlejaid oli 5 spordiseltsi poolt 41. Pärnu „Tervisest“ — 21, Pärnu „Vaprusest“ — 7, Sindi „Kaljust“ — 9, Tori Kalevist — 3 ja Väandra „Tervisest“ — 1.

Tagajärjed olid:

60 m. jooksus noortele: 1) Jürvetson, (Pärnu „Tervis“) 8 sek., 2) Kangur (P.T.) 1 m. järel, 3) Koman (S.K.) rinna jagu järel.

100 m. jooksus: 1) Teinburg, (P.T.) 12,2,5 sek. 2) Henrikson (P.T.), 3) Meimer (P.T.).

Kuuli tõukes: 1) Teearu (P.T.) 10 m 18 sm. (uus Pärnumaa rek.), 2) Teinburg (P.T.) 10 m. 11 sm., 3) Martinson (T. K) 9 m. 70 sm.

Kuuli tõukes noortele (kuuli raskus 5 kg.): 1) Jürvetson (P.T.) 10 m. 44 sm. 2) Põlde (P.T.) 10 m. 39 sm., 3) Kangur (P.T.) 8 m. 86 sm.

400 m. jooksus: 1) Teinburg (P.T.) 58,8 sek. (uus Pärnumaa rek.), 2) Kosk (S.K.) 6 m. järel.

Kolmikhüpe hooga: 1) Teinburg (P.T.) 11 m. 55 sm., 2) Tammai (V.T.) 11 m. 32 sm., 3) Steinbach (s.k.) 11 m. 24 sm.

3000 m. jooksus: 1) Orloff (P.V.) 11 m. 12,6 sek., 2) Schwalbe (S.K.) 40 m. järel, 3) Voll (P.T.) 40 m. järel.

Ketta heites: 1) Teinburg (P.T.) 32 m. 21 sm. (uus Pärnumaa rek.), 2) Teearu (P.T.) 30 m. 67 sm., 3) Meimer (P.T.) 30 m.

Kaugushüppes hooga: 1) Teinburg (P. T.) 5 m. 63 sm., 2) Sipelgas (P.T.) 5 m. 53 sm., 3) Hendrikson (P.T.) 5 m. 49 sm.

Kaugushüppes hooga noortele: 1) Jürvetson (P.T.) 5 m. 15 sm., 2) Kangur (P.T.) 4 m. 94 sm., 3) Siitam (P.V.) 4 m. 86 sm.

1500 m. jooksus: 1) Orloff (P. V.) 5 m. 50,4 sek., 2) Arnemann (T.K.) 5 m. 52,2 sk.

Oda viskes: 1) Teinburg (P.T.) 46 m. 30 sm. (uus Pärnumaa rek., endine tema oma 41.18,5), 2) Hendrikson (P.T.) 42 m. 17 sm., 3) Meimer (P.T.) 39,54.

Kõrgushüppes hooga: 1) Teinburg (P.T.) 1 m 48 sm., 2) Grossholm (P.T.) 1.46, 3) Meimer (P.T.) 1.46.

Teivashüppes: 1) Sauga (P.T.) 2 m. 70 sm., 2) Hendrikson (S.K.) 2 m. 70 sm., 3) Arnemann (T.K.) 2.60.

5000 m. jooksus: 1) Schwalbe (S.K.)

Teatejooksus 1500 m. peale (100.200.400.800) võistlesid Pärnu „Tervise“ ja „Vapruse“ komandod, „Tervise“ komando koosseisus: J. Hendrikson, E. Jürvetson, E. Teinburg ja J. Must. „Vapruse“ komando koosseisus: A. Tomson, K. Saat, J. Soovik ja M. Link. Võitis „Tervise“ komando, kes juba alguses vedamise oma kätte võttis ja jooksu 4 m. 7,6 s. lõpetas, „Vapruse“ komando 100 m. järel.

Viievõistluses: 1) E. Teinburg (P.T.) 12 punktiga. 2) J. Hendrikson (P.T.) 7 punktiga. 3) A. Teearu (P.T.) 5 punktiga.

Eriauhinnad omasid: 100, 400 ja 1500 m. jooksudes E. Teinburg (P.T.) 6 punktiga — naelkingad.

Odaviskes E. Teinburg (P.T.) — oda.
Kettaheites E. Teinburg (P.T.) — ketta.
5000 m. jooksus J. Schvalbe, Sindi „Kalju“ — naelkingad.

Esimesena 5000 m. jooksus jõudis kohale A. Orloff, Pärnu „Vaprus“ ajaga 19 m. 39,7 sek. J. Schvalbe Sindi „Kalju“ 35 m. järel, kuid et A. Orloff jooksu aeg kosutusaineid vastuvõttis, sellepärast annuleeriti tema võit Eesti Spordi Liidu määruste § 85 põhjal ja loeti esimeseks teine kohale jõudja.

Punkte said seltsid: Pärnu „Tervis“ 70 punkti. Sindi „Kalju“ 10 punkti. Pärnu „Vaprus“ 7 punkti. Tori „Kalev“ 6 punkti. Väandra „Tervis“ 2 punkti.

M. T.

*

RAHVUSLISED KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSED TÜRIL.

3 septembril s. a. peeti Järvamaa Spordi Ringi korraldusel kohalisel spordiväljal rahvuslisi kergejõustiku võistlusi, mis haruldaselt ilusa ilma ja rohke osavõtu tõttu õige kordalainudeks tulevad pidada, ehk küll korralduse kohta nii mõnegi laitva sõna võiks ütelda. Näituseks 100 m. jooksul ei olnud starter küllalt kompetentne, või jällegi erapoolik, et ta „puhast vargust“ ei karistanud. Ka ei või kohtunikke hoolimatust, või õigem lohakuust, kuidagi andeks anda, et 5000 m. jooksu kolmandat võitjat lasti, üks riing ennem lõpetada ja pärast jäeti ilma kohata olla ühe ringi vähem jooksnud. Ka olid korraldajad õige saamatud publikumi, iseäranis poisikeste, pääletükkivusest võistlejaid vabastama. — Elame — õpime . . .

Ka saavutustega võib kõigiti rahul olla ja võib rõõmuga konstateerida, et ka provintsis edenemist märgata on. On võrsunud rida uusi jõude, kelledest, võib olla, mõne aasta pärast juba rahvusvahelised võistlejad välja kasvavad, kes aitaksid näidata, et „Estland“ ei ole mitte „Island“ vaid maa, kes annud Lurichi, Abergi, Klumbergi ja Tammeri. Muuseas seati ka kolm Järva rekordi üles — 400 m. jooksus ja kaugushüppes Hansjani (T. Sp. Ring) poolt ja kettaheites Pürni poolt, kellel see juba kolmas parandus käesoleval hooajal on.

Võistlustel olid esitatud: Tallinna „Kalev“, V.S.S. „Sport“, „Maleva“ Paidest, Viljandi Spordiring, Türi Spordi Ring, Türi „Lembit“ ja Väandra „Tulevik“, kokku umbes kolmekümne osavõtjaga, arv, mida meil ennem võistlusväljal nähtud pole.

Pealinna seltsid olid oma nooremad jõud tulle saatnud, kuna provints parematega esines. Pealinnalastest paistis iseäranis silma noor odaviskaja Redlich, kes Türi lastele näitas, kuidas oda 50 mtr. lendab, ja kolmiku-mees Noss, kes siin küll suurt vormis ei paistnud olevat, kuid siiski ilusaid hüppeid näitas. Kaugushüppes oli tüirilane Bromann (soomlane) parem mees, kellel hiigla hoog ja suurepäraline äratõuge. Kuulis on meie Tepp „toosist“ väljas, sai hädavaevalt 12 kätte, kuid selle eest oli jälle noor Kärt hää, näidates oma kohta suurepäralist tagajärge — 11 m. 54 sm. Väandra ja Viljandi mehed esinesid nõrgematena. Soovitaksin neile rohkem väljaspool võistlustel käia, et tehnikat omada.

Tagajärgi said:

100 m. jooksus: 1) Küttime „Sport“ 11,9. 2) Ingermann „Kalev“ rinna osa taga. 3) Tepp „Maleva“ teisest rinna osa taga.

1500 m. jooks: 1) Raba „Sp.“ 4 m. 29,8 sek. 2) Alsok „K“ 4 m. 30,5 s. 3) Tiisfeldt „K“ 4 m. 41 sek.

Kuulitõuge: 1) Tepp „M“ 12 m. 10 s. 2) Pürni „M“ 11 m. 71 sm. 3) Kärt „M“ 11 m. 54 sm.

Odaviskes: 1) Redlich „K“ 49,95 sm. 2) Bromann T. Sp. R. 46,66 sm. 3) Rosenberg T.Sp.R. 43,25 sm.

Kõrgushüppes hooga: 1) Bromann 155 sm. 2) Noss 150 sm. 3) Luha 150 sm.

400 m. jooksus: 1) Küttime „Sp“ 57 s. 2) Hansjan T.Sp.R. 59 s. (uus Järva rek.).

5000 m. jooks: 1) Raba „Sp“ 18 m. 29,8 sek. 2) Tiisfeldt „K“. 3) Jürgenson „Lembit“.

Kettaheites: 1) Pürni „M“ 38,80 m. (uus Järva rek.). 2) Kärt „M“ 34,45 m. 3) Tepp „M“ 32,71 m.

Kaugushüppes hooga: 1) Bromann 6 m. 21 sm. 2) Noss „K“ 5 m. 96 sm. 3) Ingermann 5 m. 92 sm. 4) Hansjak 5 m. 77 sm. (uus Järva rek.).

Kolmikhüppes: 1) Noss 12 m. 72 sm. 2) Bromann 12 m. 19 sm. 3) Luha 12 m. 12 sm.

Seltside järele said punkte: Tallinna „Kalev“ 20, „Maleva“ Paide 13, „Sport“ Tallinn 12 ja Türi Sp. Ring 11, „Lembit“ Türi 1. Türi Spordi Ringil tuleb Hansjani metsikuses oleku tõttu 2 pk. maha, muidu oleks Sp. R. ka 13 pkt.

J. P.

*

KERGEJÕUSTIK LOHUL.

27 augustil s. a. korraldas Lohu spordiring „Loone“ omavahelised kergejõustiku võistlused „noortele“.

Tagajärjed:

100 meetri jooks: 1) V. Brakel 12,2 s.
2) J. Vinter 2 m. järel. 3) O. Russmann.
Kaugus hooga: 1) V. Brakel 4.37,5 m.
2) K. Trilljärv 4.32 m. 3) O. Russman 4.16 m.

400 m. jooks: 1) V. Brakel 62 s. 2) J. Vinter 2 m. järel. 3) O. Russman.

2000 m. jooks: 1) J. Sassjan 8,0,5 m.
2) M. Bucht 8,2,2 m. 3) O. Russman 8,2,5 m.

Oda: 1) V. Brakel 38 m. 90 s. 2) O. Russman 37 m. 35 s. 3) G. Russman 34 m. 25 s.

Ketas: 1) A. Veinmann 25 m. 16 s.
2) G. Russman 25 m. 08 s. 3) V. Brakel 23 m. 46 s,

Kuul: 1) K. Trilljärv 8 m. 27 s. 2) V. Sonberg 7 m. 83 s. 3) J. Tammerk 7 m. 67 sen.

Kõrgushüpe h-ga: 1) A. Veinman 148 sen. 2) O. Russman 132 s. 3) M. Bucht 132 sen.

Teivashüpe: 1) G. Russman 2 m. 18 s. 2) A. Veinman 2 m. 18 s. 3) V. Hinno 2 m. 15 s.

Et küll võistlejad noored ja igal aladel algajad, siiski võib mõne saavutusega rahul olla, näituseks, 100 m. ja 400 m. jooksus näitas noor Brakel rahuldavad aega ja kõrguses Veinmann.

Jalgpallivõistlused soomlastega.

TURU JFK — TALLINN B 6:2,
poolajad 2:1 ja 0:5.

Mäng algas umbes kümneminutilise hiljaksjäämisega tallinlaste süü läbi. Keskmine tormaja Pöder oli hääks arvanud end oodata lasta. Sarnased nähtused ei tohiks korduda.

Algusest päle oli mäng pikaldane ja ettevaatlik mõlemalt poolt ning sarnasena püsis ta pääaegu terve aja, ähvardades ainult vahetevahel vähe elavamaks minna. Varsti päle mängu algust jõudis pall Turu värava alla; kaitsjad ja väravavaht jäid üksteise päle ootama, missuguse segaduse Ree ära kasutas ja palli väravasse toimetas. Nüüd käib mäng vaheldamisi mõlemal pool. Meie omad kombineerivad kaunistigi. Vähe aja pärast ilmub ka Pöder platsile ja algab omi soolosisid. Korraga lööb meie värava all Pihlakas pallist üle; vastaste vasak sisemine saab palli ja lööb tugeva hoobi väravasse just otse Moisile pihku, kuid viimane laseb palli lisaks käte veel jalgade vahelt läbi ja saadud ülekaal on tasa. Vähe enne esimese poolaja lõppu lööb Turu väravavaht värava päle löödud palli lapiti kätega liig nõrgalt tagasi, meie keskmine trio tormab päle ja rõhub palli väravasse. Seega esimene poolaeg 2:1 meie kasuks.

Hoopis ootamatalt lõpeb aga teine poolaeg. Tervelt 5 väravat suudavad soomlased sisse lüüa, kuna meie poolt

ühtegi vastu ei lööda, kuigi mängu käik iseenesest sarnast üleolu ei eelda.

Juba esimesel minutil saavutas Turu värava ilusast kombinatsioonist, millele teised 4 järgnesid. Viimased just mitte niipalju vastase tormajate paremusest kui meie kaitsjate saamatusest, kes palli mitte siis ei püüdnud vastaselt võtta, kui see alles palli saamas ehk alles saanud oli ja pall veel mitte täitsa tema meeevallas ei olnud, vaid enne ootasid, mis vastane palliga päle hakkab, et siis sedamööda ka kallale tungida. Kuid sarnasel korral on ka vaenlane juba end rohkem kogunud ja palli äravõtmise on juba raskem.

Üksikutest mängijatest oli Mois väravas nõrk, vähemalt esimese ja kolmanda (kaugelt löödud) värava oleks tingimata kinni pidanud püüdma; ka muidu oli ta mäng kindlusetu; Pihlakas oli esimesel poolajal hää, võttis ilusti kohta ja löi, teisel poolel oli nõrk; Roost tegi väga palju ülejala hoope; Rein oli parem mees platsil; Paalberg nagu ikka, kuna Kuulmann nõrk oli. Ajajatest näitas Maurer päle vaheaega ilusat jooksu ja mängu; ainult mõned korrad jäi palli löömisega hiljaks ja löi selle tsentri asemel vastasele vastu kintse. Sama viga tuli ette ka Klaosi juures, kes üldse näitas ainult hoobimängu, kuna äärmine tormaja ka vedama peab. Sisemistest oli Ree parem kui ta kunagi varem on olnud; Ellmann oli nõrk — liig nõder

mängus kiirete ja kehaliselt tugevate vastastega, iga väikse nõksuga laseb enese eemale tõugata ja kaotab palli. Keskmise tormaja Pöder oli platsil selleks, et sedagi natukest ära rikkuda, mida tiivad suure vaevaga valmistasid. Vist oleks mäng tagajärjekam olnud, kui teda hoopiski poleks olnud, sest kui ta vähegi oma hiilgadatahtvad soolod (milledega ta küll hiilgavalt — midagi kätte ei saanud) ära oleks jätnud, ei oleks pall tormajate käest nii sageli kaotsi läinud ja kaitsjatele vaevaks kaela sadanud.

Soomlased olid enamvähem ühetaolised. Välja paistsid ainult äärmised endi jook-suga. Alguses näitas meeskond niisugust mängu, mida neist mitte oodanud ei oleks: hoobid olid kindlusetud, kõrged, mille läbi kokkumäng kannatas. Teisel poolajal mängiti rohkem mööda maad ja laiali.

*

W. Ö.

TURU JFK — TALLINN A 1:0,
poolajad 0:0 ja 1:0.

Mäng algab punktipeältselt ja tõotab kohe alguses olla huvitavam kui eelmine.

Juba teisel-kolmandal minutil annab Joll ilusa palli keskele, kuid Tell ja Paal jooksevad liig suure hooga palli alt läbi. Vähe aja pärast on pall Tallinna värava all. Turu parem sisemine annab ilusa hoobi, aga pall riivab latti ja on väljas. Varsti pääle seda tahab O. Silber vastase keskmise ja vasaku sisemise vahelt palli pika jalaga ära lüüa, kuid väärtab ja lööb alt läbi. On kriitiline silmapilk, kuid appi jõuab Javorsky ja likvideerib selle. Selle järele on mäng jälle Soome värava all. Tell ja Paal löövad kumbki ilusa hoobi mööda ja üle. Tüki aega surub nüüd Tallinn päris keskmiselt aga tagajärjeta. Korra vahepääl tuleb pall meie väravale kaunis ligidale, kuid Kaarmann saadab ta eemale enne, kui asi päris kardetavaks läheb. Vahepääl läheb mäng jälle vaheldusrikkamaks. Anier annab Jollile mõned ilusad pallid, mis see keskele toimetab. Tagajärge neil aga pole ja esimene poolaeg lõpeb 0:0.

Teisel poolajal on samuti vaheldav mäng, siiski ilma iseäranis kardetavate silmapilkudeta. Anier annab ilusa hoobi Turu värava pihta, kuid pall tabab posti. Mõne aja mängu järele on meie värava all väike võitlemine, millest üks Soome ajaja välja tuleb ja värava poole liigub. Javorsky ruttab küll appi, sirutab jalagi ette, kuid hoop on tugevam ja pall on

väravas — täitsa ootamata. Situatsioon ei olnud sugugi niisugune, et sellest tingimata värav oleks pidanud tulema. Pääle väravat ei tule siiski suurt elavust, nagu oodati. Ainult Paal on teine ja näitab niisugust äremängu, mida Tallinnas varem vist nähtud pole. Paiguti ei saa Soome poolkaitsja temale tühjalt järele. Jooksu-dele järgnevad ka sama kenad löögid keskele. Pole ainult keskmist, kes need ärakasutaks ja poolaeg lõpeb 1:0 Turu kasuks.

Meie mängijatest olid täitsa hääd Paal, Javorsky ja A. Silber. Viimane tegi esimesel poolel küll mõned ülejala hoobid, kuid hoidis vastase tiiva hästi, teisel poolajal isegi nii, et see vaevalt liikuda sai. O. Silber oli äravõtmises hääd, alguses ka hoopides, ainult teise poolaja lõpupoole tegi ülejala hoop. Kaarmann oli hääd nagu ikka, kuna Kuulmann nõrk oli. Viimased mängud sunnivad selle pääle mõtlema, et kas ei peaks hakkama temale asetäitjat otsima. Joll oli esimesel poolajal hääd, teisel ei saatnud suuremat korda; paistis oma võimisi mitte usaldama ja selle tõttu ei talitanud küllalt kiirelt ja otsustavalt. Anier oli nagu ikka: näitas tehniliselt ilusa mängu, kuid oli võõras Üprausi kõrval. Teisel poolajal olid mõned kombinatsioonid Jolliga vaadata küll õige kenad, kuid nad ei viinud edasi, nagu esimesel poolajal. Ka siin oleks tarvis rohkem ühes harjutamist, et kätte saada süstemaatilist kokkumängu, mis end enam juhusliselt rikkuda ei lase. Keskmise Üpraus ei kõlba sellele kohale; pää on tal liig laiali, et leida pallile õiget kohta ja seni, kui ta ringi vaatab on õige moment möödunud. Ka lähevad tal, iseäranis värava all, kõik kõrged pallid kaduma. Keskmise tormaja küsimus koondud meeskonda teeb tõsisist päävalu. Ühelgi meie meeskonnal pole eneselgi õiget keskormajat. Tell oli nõrk. Lõi viltu ja pallist mööda.

Soomlastest paistsid silma keskmise poolkaitsja ja kaitsjad, iseäranis parem. Tormajad ei saanud meie kaitse tõttu endid näidata.

Üldse võib meie koondud meeskonna mänguga rahul olla. Ta näitas tükati juba õigegi ilusat kokkumängu, ehk küll rohkem tormajate, poolkaitsjate ja kaitsjate vahel kui tormajate vahel isekeskis. Seda viimast peaks rohkem harjutama ja ka väravasse löömist. Nüüd säätakse palli löögiks ehk jälle veetakse teda seni, kui ta juhtub jala ette häässe seisukorda.

Selle ajaga on aga väravavaht oma tähelepanu koondanud juba tormaja pääle ja hoop peab olema juba õige täpikäälne, et väravasse sattuda.

*

TALLINNA JALGPALLIKLUBI — HELSINGI JALGPALLI KLUBI 3:0; (poolaeg 1:0).

Esimene löök Helsingi Jalgpalli Klubile Eesti meeskonna poolt. Juba alguses püüab TJK algatust oma kätte võtta ja mõne minuti järele avaneb Reel võimalus väravasse lüüa, kuid — pall lendab üle. Mõne aja pressib TJK päris tugevasti. Poolkaitsjad ei lase HJK tormajaid sugugi hoosse saada. Mõned korrad siiski on pall ka TJK väravale kardetavas läheduses. Oli ka ilus löögivõimalus, kuid Soome parem-sisemine löi mööda. 27-dal minutil saab Pöder palli ja esimene värav TJK kasuks on tehtud. Selle resultaadiga lõpeb poolaeg. Teise poolaja algul surub TJK veel tugevamini. Kaitsja Luik I tegutseb isegi nii ligidal vastase väravale, et paras sisse lüüa, mida ka katsubki teha. 15 min. enne lõppu antakse HJK väravasse trahvilöök lubamata mängu eest. Seega teine värav soomlaste kahjuks. On juba näha, et seda tasuda enam ei suudeta, sest meestel puudub tarviline hoog. Veel mõni minut enne lõppu murrab Anier läbi ja lööb mõne meetri kauguselt 3-da värava. Küll saavad soomlased kohe pääle selle endi kasuks nurgalöögi, mis aga tagajärjeta jäi ja resultaadiga 0:3 pidi HJK väljalt lahkuma.

Soome meeskond mängis nõrgemini kui kunagi varemalt ja sarnase mängu juures ei oleks ka Kelin ja Tammsalo neid päästa suutnud. Ennem tuleks meeles pidada, et öö on puhkamiseks. Iseäranis nõrgad olid keskmine poolkaitsja ja parem kaitsja. Terve tormajate liin ei suutnud midagi teha. Ainukesed mängijad olid väravavaht, pahempoolne kaitsja ja mõlemad äärmised poolkaitsjad.

TJK meestest olid iseäranis hääd Anier ja Silber II, kuna ka teised igaüks omal kohal olid. Ainult Ree tegi mõned õnnatud löögid mööda ja üle ja Pöder otsib vastase väravas kohta löömiseks — selle asemel, et palli naabrile edasi anda, ehk vähemalt ise rutem lüüa. Parem-äärmine ei ole veel meeskonnaga kokku kasvanud ja kaotab enese tihti platsil seisukoha võtmisel. Sellepärast käib kokkumäng ka rohkem pahema tiiva ja tsentrumi vahel.

Üldiselt on TJK meeskond viimasel ajal edusamme teinud ja võib tõsiseks konkurendiks saada lähinevail esivõistlustel.

W. Ö.

*

HJK. — SPORT A. 4:3 (1—3).

Võistlus kujunes paremaks, mida meil üleüldse viimasel ajal nähtud, pääasjalikult Sport'i meeskonna seekord kiiduväärilise esinemise tõttu, mis sugugi silma ei lasknud paista vastase seni püsinud ülekaalu. Ennem oli see nüüd vastupidi, sest ülekaal mängus, kuni viimse nelja minutini oli tuntavalt Sporti käes.

O/Ü

„E * S * T * O“

TALLINNAS, PIKK T. 47.

✱

* SOOVITAB *

JALGPALLE, JALGPALLI-
KUMME, SAAPAD, PUMPE,
NÕELU, VÕIMLEMISE KINGE
JA SANDAAL NING MUID
SPORDIABINÕUSI JA RIISTE.
TENNISE REKETID JA PALLID.
REKETIDE PARANDUS.

✱

HINNAD MÕÕDUKAD.

Alguse tegid küll võõrad, tuues ühe pääletungimisega mängu algul Eklöfi läbi esimese värava HJK. kasuks. Kuid see tasuti pea õnnestanud vabalöögiga Soome värava all, mille Rein sisse toimetas. Mäng võttis seepääl tulise iseloomu, Üprausel õnnestab äärelt suurepäralise löögiga palli vastase paremasse nurka juhtida, mida väravavaht kinni pidada ei saanud. See tõstis mängutuju. Poolaja lõpul tuleb sellele veel lisaks Üprause nurgalöök, mis Spordi kesktormaja Pope poolt soomlaste väravasse viiakse. Sellega lõpeb poolaeg.

Teine poolaeg on Sport'ile saatuslik. Kohe algul, esimese liikumisega üle platsi, tuleb nurgalöök, mille juures rüsinaga pall Sporti võrku satub. Selle järele tuleb mäng jälle tasakaalu, sagedate soomlaste värava kimbutustega. Tähelepanemisvääriliselt esines Sporti keskajaja Pope, kelle kasuliku ja kaaluva mängu tagajärjel edurivi tihtipäele vältavat mängu vastase värava all pidas. Oli moment, kus üsna hoolega väravat pommitati, kuid liiaks kaugelt, et tagajärge saavutada. Mitmed korrad ei õnnestanud ka löögid. Nii püsis tagajärg kuni mängu viimaste minutiteni Sport'i ülekaaluga 3:2. Sääl tuleb aga pall Sport'i värava alla, Roost teeb üllatuse, lööb käega palli, mille tagajärjel karistuslööök. Väravad on tasakaalus 3:3.

See tõstab aga soome meeskonna tuju, ja veel viimisel minutil toimetab Kanerva palli viimast korda „Sporti“ võrku. Seega võitis HJK. kons. Schwalbe karika ka selle korra ehk küll raske võistluse järele.

Hääd mängu näitasid Sportil kõik, väljaarvatud vast Roosti, kes kindel ei olnud palli tõrjumisel, ning kelle vead vägagi kardetavateks võivad minna. Seevastu oli aga hää Javorsky. Tormajate liini väljapaistvamad olid Üpraus, kes jälle oma pahema ääre päale asunud, keskajaja Pope, niisugust keskajaja mängu pole meil Eestis veel esitatud; teistest olid hääd Tell ja Rein.

Soomlaste paremad mängijad ei paistnud seekord iseäranis silma oma võimistega. -s.

Mitmesugust.

SHVEITSI ESIVÕISTLUSED TÕSTMISES, mida 26 ja 27 augustil peeti, andsid järgmisi tagajärgi:

Sulgkaalus: Henri Graf, kogusumma 405 kg. (988,2 n.).

Kergekaalus: H. Matile, kogusumma 407,5 kg. (994,3 n.).

Keskkaalus: Ulrich Blaser, kogusumma 477,5 kg. (1165,1 n.).

Poolraskekaalus: Andre Roth, kogusumma 415 kg. (1012,5 n.).

Raskekaalus: Roland Vuthier, kogusumma 407,5 kg. (994,3 n.).

Pareimaks meheks võistlustel oli ilma-meister Ulrich Blaser, kes kord elukutseline olnud, kuid viimasel ajal jälle asjastajana esineb.

*

MAAILMA ESIVÕISTLUSI TÕSTMISES peetakse Wiener Sport-Tagblatti teate järel Praagas tuleval suvel. Tõstmises on kuus kehakaalu (ka kärbsekaal).

*

RAHVUSVAHELISED BRÜSSELIS.

Võistlejad Belgiast, Hollandist, Prantsusmaalt ja Inglismaalt.

100 m.: 1) Bross (Holland) 11; 2) Brochard (Belgia); 3) Lorrain (Prantsusm.).

200 m.: 1) Lorrain (Prants.) 22,8; 2) Bross (Holland); 3) Niccol (Ingl.).

400 m.: 1) Cushing (Ingl.) 52,8; 2) Migeot (Belgia).

800 m.: Leslie (Ingl.) ja Bodin (Prants.) ühetasaselt 2.02.

1500 m.: 1) Blewitt (Ingl.) 4.14; 2) Pelé (Prants.) 10 m. järel.

5000 m.: 1) Hatton (Ingl.) 15.29.

Kõrgushüpe: Lewden (Prants.) 1.85.

Teivashüpe: Powell (Belgia) 3.71.

*

BÖÖMI ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Pal 11,1 (rekord). 200 m.: Tschike 23,9. 400 m.: Nerber 55,4. 800 m.: Kittl 2.04,5. 1500 m.: Kittl 4,19 (rek.). Kõrgus: Pettera 1,83. Kaugus: Uherrek 6,64. Teivas: Franzl 3,41. Ketas: Tronner 36,18. Oda: Dirolf 40,85. 110 m. tõkkeid: Franzl 16,4. Kolmikhüpe: Franzl 13,10.

*

SAKSA-SHVEITSI MAADEVÕISTLUS, mida 2 ja 3 s. k. p. Frankfurdis M. ä. peeti, lõppes Saksa võiduga 49 punktiga 89 punkti vastu.

Tagajärjed olid:

100 m.: 1) Houben (S.) 10,5 sek.; 2) Söhngen (S.) 1 $\frac{1}{2}$ mtr; 3) Imbach (Sh.) $\frac{1}{4}$ mtr.

200 m.: 1) Houben (S.) 21,9 sek.; 2) Imbach (Sh.) 22,1 sek. (Shveitsi rekord); 3) Weider (S.) 4 mtr.

400 m.: 1) Imbach (Sh.) 49,4 sek. (Sh. rekord); 2) Gerz (S.) 49,9 sek.; 3) Busch (S.) 10 mtr.

800 m.: 1) Peltzer (S.) 1 m. 59 sek.;
2) Schärer (Sh) 1 m. 59,3 sek. (rekord);
3) Wellenrether (S.) rinnajagu.

1500 m.: 1) Peltzer (S.) 4 m. 09,8 sek.;
2) Schneider (S.) 8 mtr.; 3) Garin (Sh.)
30 mtr.

5000 m.: 1) Bedarff (S) 15 m. 25,3 s.
(rekord); 2) Garin (Sh.) 15 m. 29,3 sek.
(rekord); 3) Gaschen (Sh.).

110 m. tõkkeid: 1) Frossbach (S.)
15,3 sek.; 2) Paulus (S.) 4 mtr.; 3) Mo-
riant (Sh.) 1 mtr.

4×100 mtr.: 1) Saksa 42,4 sek.;
2) Shweits 25 mtr.

800+400+200+200: 1) Saksa 3 m.
25,2 sek.; 2) Shweits 100 mtr.

Kuul: 1) Söllinger (S.) 12,25 mtr.;
2) Krellenberg (S.) 12,07 mtr.; 3) Garnus
(Sh.) 12,03 mtr.

Ketas: 1) Steinbrenner (S.) 43,72 mtr.;
2) Bucher (Sh.) 39,26 mtr.; 3) Paulus (S.)
38,88 mtr.

Oda: 1) Krellenberg (S.) 53,75 mtr.;
2) Junium (S.) 48,70 mtr.; 3) Gerspach
(Sh.) 45,60 mtr.

Kõrgus: 1) Fritzmann ja Holz (S.)
1,78 mtr.; 3) Guhl (Sh.) 1,75 mtr.

Kaugus: 1) Holz (S.) 7,09 mtr.; 2) Söl-
linger (S.) 6,60 mtr.; 3) Pawei (Sh.)
6,55 mtr.

Kepp: 1) Fricke (S.) 3,70 mtr.; 2) Gers-
pach (Sh.) 3,50 mtr.; 3) Adams (S.)
3,30 mtr.

*

MAADEVÕISTLUS ROOTSI — NORRA — DAANI.

Kopenhagenis 2 ja 3 sp., mille punktide
järele Rootsi võitis, tõi ilmarekordi kepp-
hüppes norralase Hoffi poolt. Norra omas
teise koha ja Daani — kolmanda.*

100 m.: 1) Sörensen (Daani) 11,1 sek.;
1500 m.: 1) Wide II (Rootsi) 4. 03,4;
5000 m.: Backman (Rootsi) 15. 24,5;
110 m. tõkked: Christierson (Rootsi)
15,9; kõrgushüpe: Hansen (Norra)
1,80; kaugushüpe: Hoff (Norra) 7,08;
kepphüpe: Hoff (Norra) 4,12 m. (uus
ilmarekord); kolmikhüpe: Jansson
(Rootsi) 14,45 m.; kettaheide: Zall-
hagen (Rootsi) 40,01 m.; odawiske:
Lillier (Rootsi) 60,16 m.; 4×100 m.:
Rootsi 43,3 sek.

Kokkuvõttes sai: 1) Rootsi 35 punkti,
2) Norra 28 p., 3) Daani 20 p.

*

ARGENTIINA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Negri 11,2 sek.; Vasar: Cullen
41.96; 400 m.: Pezzi 51,4 sek.; Oda: Moli-
nari 49.30; 1500 m.: Clares 4.22,2; Kepp;
Haerberli 3.40; 5000 m.: Finga 16.35;
4×100 m.: C. V. R. Buenos—Aires 44,6 sek.

*

LIITEKS ITAALIA REKORDIDEKS

on tunnistatud: kõrgushüpe 1.75,6 Giring-
hello; kaugushüpe 5.76 Nespoli; vasar
35.90 Nava; 4×100 — 44.8 S. C. Italia;
4×400 — 3.29,2 C. Italia.

*

AUTOSÕIDU ILMAREKORD.

Ameerikast teatatakse, et Frank Elliot
50 maili (80,450 km.) pääl uue rekordi on
säädnud. Tal kulus selle maa sõitmiseks
aega 25 min. 49⁷²/₁₀₀ sek., mis tunnikirust
189,130 km. annab. Endine rekord oli
27 min. 02²³/₁₀₀ sek. See on umbes 3
korda meie võidusõidu kiirusest suurem.

*

HENRY PETERSEN,

tuntud Daani kepihüppaja on uue kodu-
maa rekordi sel alal säädnud tagajärjega
3.85.

*

PRANTSUS REKORDE

on säädnud Vilhem kolmikhüppes (13.65)
ja Picard odas (51.87).

*

JUHTUMINE J. MYRÄGÄ.

Rootsi lehtede teatel olla ilmameister
J. Myyrä, kes Kopenhageni sõitnud säälse
Sparta võistlustele, detektiiv politsei poolt
kinni peetud ja Soome tagasi toimetatud,
põhjusel, et tema enesega 300,000 Soome
marka temale usaldatud panga rahast
ühes võtnud. Oli kuulda, et Myyrä on
kinni mõistetud, kuid nüüd, nagu näha,
on ta vaba ja Soome esivõistlustel kaasa
võistelnud, kus ta teise koha omandas.

*

P. NURMI

on Kokkolas jooksnud 5000 meetrit 14.45
— teatejooksu meeskonna vastu.

